

HIIUMAA TEATAJA

Sündisid uued vallakodanikud

VERONIKA VILT

HELENOR VANA

AMELII MERIL KÖSTER

KASPAR KÜTTIM

RON SIMON UUSOJA

KEITI MARI KATŠALOV

Õnnitleme vanemaid!

Hiiumaa valla väljanne. Tasuta.

Detsember 2019, nr 24

Hiiumaa aasta isa 2019 – Taavi Teller

Novembri algul Käinas toimunud Hiiumaa aasta isa tseremoonial anti aunimetus üle Taavi Tellerile.

Taavil on armastav ja toetav elukaaslane Eveli, kellega koos on nad rajanud oma kodu Käinasse. Peres kasvab kaks tublit last: Sander (16a) ja Saskia (8a). Taavi ja Eveli hindavad kõrgelt koos veedetud aega ja tegevusi – koos võetakse ette matkasid, avastatakse Hiiumaa loodust ja korrustatakse talgutel kogukonnale olulisi kohti. Just Taavi ja ta isa algatusel on Hiiumaa turismiobjektiks saamas seni unustuste hõlma vajunud Jausa vesiveski, mida suure energia ja entusiasmiga taastatakse.

Tähtsal kohal on Taavi perekonnas töö tegemine. Igal nädalal ollakse toimetamas Taavi vanemate juures Jausas. Seal vajavad hoolitsemist lambad ja kanad ning põllud harimist.

Taavi on lõpetanud Suuremõisa tehnikumi, hiljem koolitanud ennast isa eeskujul elektrikuks ning aastaid sellel erialal ka töö-

tanud. Viimased aastad töötab Taavi OÜs Kemehh erinevate masinate peal ja teeb suure ko-husetundega kõike, mida vaja. Elektriku oskused ei unune aga tänu sõpradele, kellele ta on alati abiks.

Taavi on ka motoklubi Randröövel juhatuse liige. Klubi liikmed hindavad heategevust ja panustavad erinevatesse tegevustesse. Mitmed ettevõtmised toimuvad just peredega. Nii on motopisik pugunud ka poeg Sandrisse.

Veel kuulub Taavi korteriühistu juhatusse. Lisaks keerutab kaks korda nädalas jalga rahvatantsurühmas Sõle Segajad.

Kindlasti oskavad Taavit kõige paremini iseloomustada tema lapsed, kellele ta on imetlusväärseks eeskujuks. Tal jagub hoolimata mitmetest ettevõtmistest ja tegemistest aega oma lastele, pakkudes armastust, hoolt ja õpetust. Ta on tasakaalukas, ettevõtlik ja alati kõigiga arvestav, väärtustab haridust ja armastab tantsimist ning neid väärtusi on ta ka oma lastele edasi andnud.

Selle tulemusena on lapsed õppimises tublid ja aktiivsed.

Lapsevanemana on Taavi aktiivne ja panustab laste arengusse. Koos õpetajatega on võetud ette matku ja reise, kus Taavi alati saatjana osaleb ja vaatab ka teiste laste järgi. Ta on mõistev ja suure empaatiavõimega lapsevanem.

Taavi on alati seadnud pere esikohale. Ta on alati valmis aitama, toetama, mõistma. Olles küll hinnatud oma ala asjatundja, pole karjäär tema jaoks olulisim. Esikohal on ikka olnud pere ja kodu.

Käina huvi- ja kultuurikeskuses toimunud pidulikul sündmusel esinesid Käina kooli mudilaskoor ja Käina huvikooli muusikaosakonna õpilased ning Sõle Segajad. Juhendajad: Ulvi Tamm, Helgi Taelma, Malle Mürgimäe ja Olesja Voronjuk. Sündmuse plakati ja kutse pilt on kunstiosakonna õpilastelt Lisanna Pruulilt ja Liisu Kaselt, keda juhendas Silli-Mai Kütt.

Foto: Tiina Mõniste

Hiiumaa valla beebid kohtusid Emmastes

Foto: Reinu

Novembri algul kogunesid Emmaste koolimajja Hiiumaa valla beebipäeva tähistama pisikesed vallakodanikud, keda eelmisel poolaastal on saarel sündinud 35.

Väiksemaid ja suuremaid vallakodanikke tervitas vahva luuletusega Emmaste osavalla vanem Hergo Tasuja. Seejärel esinesid Emmaste lasteaialapsed Heli Lindmäe juhendamisel.

Seejärel pidas tervituskõne vallavanem Reili Rand, kes andis uutele vallakodanikele kingituseks valla logoga hõbelusika, raamatu "Pisike puu" ja Hiiumaa valla lastekaitse- ning sotsiaaltööspeialistide meisterdatud kaardi. Külalised kiitsid nii Hiiumaa Kõök ja Pagar torti kui suupistelauda, mille kattis Aimar Hansen.

Palju sära ja rõõmu kõigile uutele vallakodanikele ja nende peredele. Toredate kohtumisteni!

Maikuuni kehtib piirang raskeveoste

Hiiumaa vallavalitsus võttis vastu otsuse piirata üle 3,5 tonnise teljekoormusega raskeveostel liiklemise Pühalepa, Käina, Emmaste ja Kõrgessaare osavalla kohalikel maanteedel 18. novembrist kuni järgmise aasta 1. maini.

Vajadusel saab sõidud siiski tehtud: vedu raskeveostega on lubatud vallavalitsuse eriloal vedaja sellekohase taotluse ja garantiikirja alusel. Tee tuleb pärast vedu viia vähemalt samasse seisukorda kui see oli enne. Eriluba saab taotleda kõigis vallamajades kohapeal või saates taotluse aadressil valitsus@hiiumaa.ee.

Eriluba ei pea taotlema operatiivsõidukid, tee hoolduse või remondiga seotud tehnika, põllumajandustehnika, poebuss, piimaauto, jäätmeveofirmade prügiautod ja pargimisautod.

Piirang kehtestatakse, et hoida madalama kandevõimega teid sügisestest, talvistest ja kevadistest märgades oludes.

Hiiumaa äpp uuenes!

Aitäh kõigile äpikasutajatele tagasiside eest – see on aidanud n- tirakendust veel paremaks ja kasutajasõbralikumaks teha!

Uuenenud äpis saab kaarte otsida kategooriate kaupa ja neid on lihtne edasi-tagasi lapata.

Uue välimusega uued kaarditüübid annavad äpikasutajatele lisavõimalusi tagasisidet anda ja kaasa rääkida.

“Tulemuste” all näeb kõikide enda poolt vastatud kaartide ajalugu ja ka kokkuvõtteid teiste kaartide vastustest. Mugavat kasutamist!

Vallavalitsuse istungitelt: hanked

Otsustati korraldada rahvusvahelise avatud menetlusega riigihangete Hiiumaa spordikeskuse ehitustöödeks.

Otsustati korraldada avatud menetlusega riigihangete Tohvri hooldekese juurdeehituse projekteerimiseks ja ehitamiseks.

Otsustati korraldada avatud menetlusega riigihangete Soela sadama teenindushoone ehitamiseks.

Otsustati korraldada lihthange Kärkla linna tänavavalgustuse hooldustöödeks 2020.–2021. aastal.

Tunnistati Kärkla keskväljaku ümberehitamise ehitustööde omanikujärelevalve teenuse lihthanges edukaks OÜ Tarindiprof esitatud majanduslikult soodsaim pakkumus maksumusega 18 070 eurot.

Tunnistati Paluküla terviseradade tehislume tootmise süsteemi rajamise lihthanges edukaks pakkuja OÜ Kemehh esitatud majanduslikult soodsaim pakkumus maksumusega 97 830 eurot.

Tunnistati Käina spordikeskuse, Spordi tn 11 hoone fassaadi rekonstrueerimise lihthanke põhjafassaadi osa edukaks pakkumuseks Asi Eston Ehitus majanduslikult soodsaim pakkumus maksumusega 106 310 eurot ja lõunafassaadi osa edukaks pakkumuseks aktsiaselts Eston Ehitus majanduslikult soodsaim pakkumus maksumusega 26 090.

Valla juhtkond käis õppereisil Saaremaal

Novembris külastas Hiiumaa valla juhtkond lõunanaabreid. Õppereisi eesmärgiks oli ammutada kasulikke teadmisi saarlaste kogemustest ja tutvuda sealsete arendusprojektidega.

Esmaspäeval kohtus Hiiumaa valla juhtkond Saaremaa vallavanema Madis Kallase ja abivallavanemate Marili Niitsi ning Jaan Leivategijaga raekojas. Vallavanem andis ülevaate nende ühinemisejärgsest arengutest ja rääkis keskväljaku ehitusest, investeeringutest, struktuurist ja kommunaalteemadel. Seejärel jätkusid kohtumised valdkonniti, et iga osakond saaks vahetult vastused just enda valdkonda puudutavatele küsimustele.

Pärastlõunal toimus töömahukas Hiiumaa valla juhtkonna koosolek.

Teisipäeval külastas juhtkond Saaremaa elamuskeskusi, et nähtu- kuuldut rakendada võimalikult tõhusalt ka Tuuletorni avamisesse ja arendamisse. Esmalt kohtuti kevadel ukseid avava WOW Keskuse tegijatega. Arendaja Tullio Liblik ja projektijuht Karolina Liblik tutvustasid keskuse plaane ja uurisid koostöö ning koos turundamise huvi. Lepiti kokku, et lähikuudel tuleb WOW Keskuse tiim kogemuste jagamiseks Tuuletorni uudistama.

Seejärel külastas juhtkond Thule Koda, kus hiidlasi tervitas ettevõtja Andres Tinno. Ta tutvustas maja ja alternatiivajaloo muuseumi ning kinoga perekeskuse tekkelugu.

Tihe koostöö saarte omavalitsuste vahel on juba varasemast. Viimati külastasid Saaremaa valla juhid Hiiumaad septembri algul.

Volikogu toetas Ristna jahisadama ostu ühehäälselt

Eelmisel neljapäeval toimunud novembrikuu istungil võttis Hiiumaa vallavolikogu ühehäälselt vastu eelnõu, millega vald ostab Kalanas asuva Ristna jahisadama. Jahisadama arendamine on ka valla arengukavas strateegiliselt oluline tegevus.

Osaühingu Ewent juhatuse liige Endel Evert tegi Hiiumaa vallavalitsusele ettepaneku osta tema omandis olev Ristna jahisadam. Sadama müüb Evert kinnistute ja rajatiste komplektina 180 000 euroga. Leping sõlmitakse notariaalselt selle aasta detsembris ja mõlemale osapoolale jääb võimalus tehingust loobuda. Ra-

hastus tuleb Kõrgessaare osavalla turismiobjektide arendamise eelarvest.

Jaanuaris 2020 avaneb Interreg EstLat taotlusvoor, mille meetmest on võimalik toetust saada ka Ristna jahisadama väljaehitamiseks ja arendamiseks. Negatiivse otsuse korral on õigus vallalt ostust loobuda, makstes OÜ-le Ewent leppetrahvi 2000 eurot. Samasugune taganemisõigus on ka müüjal, kui maksetähtjaks, kaheksa kuu jooksul raha ei ole laekunud.

Kalana piirkonna areng kasuks kogu saarele

Ristna jahisadama väljaehitamine

avaks Hiiumaal uue merevärava, meelitades saarele rohkem mereturiste, hõlbustades ümber Hiiumaa purjetamist ja elavdades tänu külalistele majandust. Samuti looks sadama korda tegemine paremad tingimused kohalikele elanikele merele minekuks ja oma aluste hoiustamiseks.

Kalana külas asub kolm sadamat: Ristna lõunasadam, Kalana sadam ja Ristna jahisadam. Kalana sadam hõlmab pikka kaid, mis asub paadikuuri juures. Ostetav Ristna sadam asub Kalana sadama ja lõunasadama vahel. Ostu korral hakkab seda opereerima SA Hiiumaa Sadamad.

Volikogu lisas vallavalitsuse struktuuri sisekontrollori

Volikogu kinnitas eilsel istungil Hiiumaa vallavalitsuse ja osavallavalitsuste uue struktuuri, mis hakkab kehtima uuest aastast.

Vallavalitsus sai volikogult selle aasta üheks ülesandeks korraldada organisatsiooni sisekontrolli süsteem ja sellega seoses vaatas vallavalitsus üle kogu struktuuri. “Oleme viimastel kuudel valla juhtkonnaga arutanud põhjalikult, kas ja milliseid muutusi oleks vaja teha, et valla ülesanded oleksid hästi täidetud ja ametinimetused tegelike tööülesannetega kooskõlas,” selgitas vallavanem Reili Rand.

Sisekontrollori ametikoha eesmärk on sõltumatult ja neutraalselt nõustada ning kontrollida Hiiumaa valla ametiasutuste ja nende teenistujate ning hallatavate asutuste ja nende juhtide tegevuse seaduslikkust ja otstarbekust. Sisekontrollor muuhulgas:

- kontrollib eelarve koostamist ja täitmise õigsust ning finantsdistipliini kinnipidamist, vahendite sihipärasest kasutamist;

- kontrollib sõlmitud lepingute ja tehingute seaduslikkust, majanduslikku otstarbekust ja täitmist ning õigusaktidest kinnipidamist;

- analüüsib ja hindab ametiasutuse ja hallatavate asutuste tegevuse vastavust õigusaktidele, lepingutele ning asutusesisestele normdokumentidele, ressursside kasutamise seaduslikkust, sihipärasust ning tegevuse tulemuslikkust;

- hindab vallavalitsuse struktuuri ja teenistuskohade koosseisu vastavust eesmärkidele ja ülesannetele;

- teavitab kontrollimise käigus tehtud tähelepanekutest ja järeldustest ning annab soovitusi olukorra parendamiseks;

- jälgib Hiiumaa omavalitsuste ühinemislepingu täitmist.

Volikogu korraldas eilsel istungil ümber Hiiumaa Noorsootöö Keskuse töö selliselt, et uuest aastast hakkab asutus kandma nime Kärkla noortekeskus. Samas

tõsteti seni noorsootöö keskuses töötanud ülehiiumaalise noorsootöö koordinaatori ametikoht vallavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna koosseisu.

Käina osavalla valitsuses lisandus 0,5 remondi- ja heakorratöötaja kohta. Kärkla osavalla valitsuses asendatakse 0,5 remondi- ja heakorratöötaja kohta ühe täiendava heakorraspetsialisti töökohaga.

Ülejäänud muudatused on vormilised, viies ametinimetused kooskõlla tegelike tööülesannetega. Avalike suhete valdkonnas muudetakse avalike suhete spetsialisti ametinimetust avalike suhete osakonna juhatajaks, vallavanema abi muudetakse avalike suhete spetsialistik. Ka arenguosakonnas muudetakse kahte ametinimetust: ühistranspordi- ja teedespetsialisti asemel jääb struktuuri ühistranspordispetsialist ning projektijuht-riigihangetespetsialisti asemel riigihangete spetsialist.

Uues struktuuris on 72,55 teenistuskohat. Esiolgu, 2017. aastal kinnitatud koosseisus oli 72,05 teenistuskohat.

Volikogu istungilt

Hiiumaa vallavolikogu istung toimus 21. novembril vallamajas Kärklas. Siin lühiülevaade nendest päevakorrapunktidest, mis ei ole lehes mujal kajastatud.

Välireklaami paigaldamise eeskiri

Arenguosakonna juhataja Monika Pihlak tutvustas eelnõud ja sisse viidud muudatusi. Volikogu toetas eelnõud ühehäälselt.

Hiiumaa valla koolieelses lasteasutuses lapsevanema poolt kaetava osalustasu kehtestamine

Haridusspetsialist Ivi Rimmel tutvustas eelnõud. Otsustati määrus vastu võtta.

Orjaku Sadama kinnistule hoonestusõiguse seadmine

Omar Jõpiselg ja Sven Kriggulson tutvustasid eelnõud, millega seatakse hoonestusõigus Orjaku Sadama kinnistule. Planeeringus on ka kaluritele võrgukuuride rajamise võimalus. Otsus võeti vastu ühehäälselt.

Kärkla Noortekeskuse põhimäärus

Osavallavanem Lauri Preimann tutvustas eelnõud ja muudatusettepanekuid. Otsustati määrus vastu võtta.

Hiiumaa Sport põhimääruse muutmine

Vallasekretär Helen Härmsen tutvustas eelnõud. Määrus võeti vastu eelmisel volikogul ja muudatus on vajalik, et ühtlustada hallatavate asutuste tingimusi. Otsustati määrus vastu võtta.

Osavaldade põhimääruse muutmine

Helen Härmsen tutvustas eelnõud, millega viiakse sisse muudatus, et osavallavanemat saaks asendada ka teise piirkonna osavallavanem. Määrus võeti vastu ühehäälselt.

Volikogu järgmine istung toimub 19. detsembril Emmaste noortekeskuses. Jaanuarikuu volikogu istung toimub vallavalitsuse ettepanekul 23. jaanuaril.

Hiiumaa saatkonna leiab Euroopa parimalt jõuluturult

Tallinnas Raekoja platsil avatud jõuluturult leiab sellel aastal oma väikesest jõulumajakesest ka Hiiumaa saatkonna. Saare kaksteist väiketootjat on väljas hea ja paremaga ning valmis täitma kõigi kingikotte kalašokolaadi, glögi, mee, lambakintsu, käsitööleiva ning palju muu eheda ja hiiumaisega.

Muuda jõulud eriliseks! Saa osa hiiumaisest jõulumaagiast ja võta ka sõbrad kaasa!

Tallinna Jõuluturg jääb avatuks 7. jaanuarini. Mõnusat jõulumelu saab nautida iga päev kl 10–20.

Hiiumaa saatkond otsib abilisi!

Hiiumaa saatkond otsib Tallinna jõuluturule töökaid jõuluhaldjaid. Kui Sinu aastalõpp pole veel piisavalt hull, siis oled Hiiumaa jõulupesas väga oodatud. Keeleoskus ja Hiiumaa toodete tundmine on kindlasti abiks.

Huvi korral kirjuta: margit@hiid.life

Keskväljakul liiklemisel tasub olla väga tähelepanelik! Jälgi alati liiklusmärke!

Keskväljaku ehituses on hetkel käimas liikuvad tööd, mida tehakse vaheldumisi kas Rookopli tänaval ehk Mamma Mia poolisel osal või Keskväljaku tänaval ehk vallamaja-poolisel osal. Mõlemal juhul saab väljakut mootorsõidukiga läbida kahesuunaliselt mööda seda tänavat, mis parasjagu on avatud liiklusele. Kui ehitustööd sulgevad juurdepääsu väljakule Uue ja Põllu tänava poolt, on liiklus Põllu tänaval kahesuunaline.

- Palume kõigil olla väga tähelepanelikud ja jälgida liiklusmärke!
- Hoida alati paremale teepoolle, et vältida kokkupõrget vastutulevate sõidukitega!

Juhime tähelepanu, et kuni

ehitustööde lõpuni ei saa enam parkida väljakul asuval parkimiskohtadel!

Keskuse lähiümbruses saab parkida näiteks järgmiselt:

- vallamaja ja nn roheline poe taga olevatel parkimisaladel,
- Pritsumaja parklas on parkimiskohad autodele Rookopli tänava poolses servas ja bussidele Kärkla linna kaardi poolses servas,
- Hiiu tn 1 a ehk turu parklas,
- HUPSi maja taga asuvas nn Viigri parklas.

Jalakäijatele on tagatud ohutu läbipääs ja juurdepääs tööpiirkonda jäävatele hoonetele kogu ehitusperioodi vältel. Ehitusala saab jalgsi ületada tähistatud ja

piirdeaedadega piiratud ülekäigurajal.

Sadamasse liikumiseks ja ehitusplatsil liikluskoormuse vähendamiseks on ümbersuunav nool ka Heltermaa mnt ja Rehemäe tee ristmikul.

Novembris alanud keskväljaku ümberehitustööd muudavad Kärklal liiklejate igapäevarutini. Vabandame ebamugavuste pärast ja palume mõistvat suhtumist, et jõuda eeloleva aastaga kaasaegse maakonnakeskuse väärilise linnasüdameni.

Küsimuste korral palume ühendust võtta Kärkla osavalla haldusjuhi Toomas Vannasega, tel 516 7165, toomas.vannas@hiiumaa.ee.

Riigimajale leiti asukoht Kärkla turuplatsil

Riik plaanib Hiiumaale ehitada uue nn riigimaja, kuhu kolida kokku maakonnas tegutsevad riigiasutused.

Hiiumaa vallavalitsus ja AS Riigi Kinnisvara on hoonete sobivaima asukoha leidmiseks kohtunud mitmeid kordi ja jõudnud üksmeelele, et sobivaim on Hiiu tänav 1a ehk kinnistu, kus praegu asub Kärkla turg.

Riigi Kinnisvara soovib riigimaja rajamisel koostöö tegemiseks sõlmida vallaga ühiste kavatsuste protokoll, milleks vallavalitsus küsis volikogult volituse novembriku istungil.

Protokolliga võtavad vald ja Riigi Kinnisvara eesmärgiks viia ühiselt läbi arhitektuurivõistluse kinnistule parima hoonepaigutuse leidmiseks ja arhitektuurse lahenduse saavutamiseks.

Arhitektuurivõistlus on plaanis järgmisel aastal ja võistluse kor-

raldamise kulud katab Riigi Kinnisvara. Riigimaja peaks valmima hiljemalt 2023. aastal.

Arhitektuurivõistlusega lahendatakse nii riigimaja kui uue lahendusega turu osa. Täna sel turul asuvad kauplemispinnad nii, nagu need on sinna sattunud või paigaldatud. Osa kioskitest seisab kasutuses. Uuele keskväljakule rajatakse kauplemispinnad hiiumaistele turukaupadele. Praeguse turu teised kauplemispinnad lahendatakse samal ehk Hiiu tn 1a kinnistul. Kinnistul on piisavalt pinda, et sinna mahuvad ära nii riigimaja, parkimine kui turu osa.

Riigimaja ehitamine igasse maakonda on riigi otsus – rahandusministeerium koostöös Riigi Kinnisvaraga käivitas riigimajade projekti 2017. aastal. Riigimajade eesmärk on parandada riigiteenuste kättesaadavust maakondades ning säästa kinnisvarakuludelt tuues asutused

erinevatelt aadressidelt kokku ühte riigimajja.

Mis puudutab Hiiumaad, siis endine maavalitsuse maja on Riigi Kinnisvara hinnangul riigimajaks liiga suur ja amortiseerunud. Lisaks asuvad erinevad riigiasutused veel 3-4 aadressil Kärklal.

Erinevate riigiasutuste ühte majja kolimine muudab hiidlastele kindlasti asjaajamise lihtsamaks ja mugavamaks – kõik riigi teenused saab kätte ühest kohast ehk nn teenusletist.

Vallavanem Reili Rand tõi välja, et kui läbi aastate on riigi töökohtade arv saarel vähenenud, siis riigimaja tulekuga on lootus, et see protsess pidurdub ja erinevad avalikud teenused jäävad kõikides maakondades kättesaadavaks. „Hiidlastele on kindlasti oluline ja vajab lahendamist küsimus, mis saab täna riigiasutuste kasutuses olevatest hoonetest ning endisest maavalitsuse hoonest,“ ütles Rand.

Detsembris lendavad kiireimad Hiiumaale 15 euroga

Oled tööasjus pealinna vahet käimas? Soovid nädalavahetuse maal või hoopiski pealinnas veeta? Sõidad jõuluks koju? Tee seda mugavalt ja soodsalt! Detsembris saab Tallinna–Kärkla lennuliinil sõita pea poole odavamalt!

Lennuettevõtte Transaviabaltika alustas kampaaniaga „Veebist on soodsam!“, mille raames saavad esimesed viis piletiostjat osta täispileti (FIX) soodushinnaga 15 eurot. Tavahind FIX täispiletil on 25 eurot. Pileteid saab osta juba praegu Saartelennuliinide kodulehelt <https://sll.flights> kasutades promokoodi LESSONWEB.

Kampaania kehtib Kärkla liinil kõikidel 1. detsembrist 1. jaanuarini toimuvatel lendudel. Lend kestab orienteeruvalt 30 minutit, tihti vähemgi. Lennuk lendab iga päev: tööpäeviti hommikuti ja õhtuti, nädalavahetusel käib mõlemal päeval korra Tallinnast Kärklasse ja tagasi.

Noore spetsialisti stipendiumi saajaid juba kaks

Hiiumaa vald maksab toetust kahele noorele spetsialistile, kellest üks on asunud tööle lasteaeda, teine töötab tervishoius. Toetuse abiga kutsub vald Hiiumaale elama ja töötama logopeede, eripedagooge, koolipsühholooge, sotsiaalpedagooge, õpetajaid, trenereid, arste ja õdesid.

Stipendium on mõeldud kuni 35aastasele kõrgharitud noorele spetsialistile, kes asub tööle valla üldhariduskoolis, lasteaias, huvikoolis, Hiiumaa spordikoolis või saare tervishoiuasutuses. Stipendiumi makstakse kahe aasta jooksul 200 eurot kuus. Kui taotleja töötab osalise koormusega, muudetakse toetuse suurus proportsionaalselt täidetavale ametikohale.

Stipendiumi maksmise kord jõustus selle aasta aprillis. Vaata lisa: <https://vald.hiiumaa.ee/noore-spetsialisti-stipendium>

Tee ehitisregistris andmed korda 1. jaanuariks 2020

Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse kohaselt peavad kõik, kelle kinnistutel asuvad hooned, järgmise aasta 1. jaanuariks korrastama ehitisregistris oma andmed. Selle käigus peavad registrisse olema kantud kõik üle 20 m² ehitisealuse pinnaga hooned ja parandatud olemasolevad andmed.

Palume kõikidel vallaelanikel kontrollida oma kinnistul asuvate hoonete seaduslikkust (ehitusloa ja kasutusloa olemasolu) ja kas need on ehitisregistrisse kantud. Kontrolli siit: www.ehr.ee

Üldjuhul on ehitisregistris andmete korrastamiseks vaja ehitiste asendiplaani ja jooniseid. Lisaks tuleb täita vormikohane andmete esitamise teatis iga hoone kohta. Vajalikud blanketid leiab majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi veebilehelt www.mkm.ee/et/eesmargid-tegevused/ehitus-ja-elamumajandus/ehitisregister

Ehitisregistri korrektseid andmed on hädavajalikud näiteks hoonete ohutuse hindamiseks, samuti kasutavad andmeid kindlustusettevõtted ja pangad.

Täpsem info <https://vald.hiiumaa.ee/ehitisregistri-andmed> ja Hiiumaa valla ehitusspetsialistidelt:

Kärkla ja Kõrgessaare osavald Triin Masing 506 4565, triin.masing@hiiumaa.ee

Käina osavald Veronika Kaevandes 462 2882, veronika.kaevandes@hiiumaa.ee

Emmaste osavald Pilvi Post 462 2445, pilvi.post@hiiumaa.ee

Pühalepa osavald Reet Nisumaa 463 6846, reet.nisumaa@hiiumaa.ee

Erivajadustega laste kompetentsikeskust juhib Eve Voogla

Juulikuust juhib Hiiumaa sotsiaalkeskuse erivajadustega laste kompetentsikeskust Eve Voogla. Hariduselt on Eve põhikooli mitme aine õpetaja ja sotsiaalpedagoog. Erivajadustega lastega töötamisel on tal mitmeaastane kogemus Tartust. Seal töötas Eve Tartu ülikooli kliinikumi psühhiaatriahaiglas laste- ja noorte osakonnas tegevusjuhendajana, Tartu Herbert Masingu koolis õpetajana ning Pepleri ravikodus miljööterapeut-kasvatjana. Eve osales ka Pepleri ravikodu loomise juures ja töötas seal pikalt psüühikahäiretega noortega. See kogemus toetab lastekeskuse juhti ka Kõpu miljööteraapia kodu loomisel. Tere tulemast!

Eve Voogla koos sotsiaalkeskuse juhi Riho Rahuojaga.

Sügis tõi vallavalitsusse praktikandi

Septembris alustas vallavalitsuse rahandusosakonnas praktikan-dina Ruth Nigul, kes hetkel õpib Tallinna majanduskoolis teisel kursusel.

“Käisin 2017. aasta lõpus lihtsalt enesearengu ja uute teadmiste saamise eesmärgil Hiiumaa ametikoolis raamatupidamise lühikursustel,” kirjeldab Ruth, kuidas temas tekkis huvi raamatupidamise eriala vastu. “Kuna Hiiumaal raamatupidamist enam õppida ei saa, siis läksin Tallinna majanduskooli sisseastumiskatsetele. Need õnnestusid ja nüüd olen jõudnud teisele kursusele,” lisab praktikant rõõmsalt.

Vallavalitsuses meeldib Ruthile väga eelkõige seetõttu, et siin töötavad tõeliselt toredad inimesed, kes on alati valmis aitama ja toetama. Ka rahandusosakonna juhataja Inge Elissaar on praktikandi tööga väga rahul ja kiidab Ruthi suurt pühendumust õpingutesse.

Ruthi praktika vallavalitsuses kestab novembri lõpuni ja seejärel ootavad teda usinad ning töötihedad kuud enne lõpetamist kevadel. Hiiumaa vallavalitsus tänab Ruthi igakülgse abi eest ja soovib edu õpingute lõpusirgel!

Hiiumaa vallavalitsus võtab tööle avalike suhete spetsialisti

Kas Sind motiveerib tööalane vabadus ja vastutus? Oled meeleldi sündmuste keerises ja kõigega kursis ning valmis uurima lisa? Oskad kõik komad õigesti panna ja võtad kantseliitliku teksti inimkeelde tõlkimist põneva väljakutsena? Soovid töötada hiidlaste ja Hiiumaa hüvanguks? Tule Hiiumaa vallavalitsuse avalike suhete osakonda spetsialistiks!

Ülesanded:

- valla kommunikatsioonikanalite haldamine;
- uudiste kirjutamine ja toimetamine;
- kujunduste, fotode ja videote tegemine;
- sisekommunikatsiooni toetamine;
- assisteerimine sh külaliste vastuvõtmise ja meenete korraldamine.

Eeldused:

- kõrgharidus, soovitatavalt kommunikatsioonivaldkonnas;
- väga hea eesti keele oskus kõnes ja kirjas, kasuks tuleb inglise keele oskus;
- väga hea suhtlemisoskus;
- oskus kasutada kaasaegseid tehnoloogiaid ja luua haaravat sisu;
- hea ajaplaneerimise oskus ja pingetaluvus.

Pakume:

- puhkust 35 päeva aastas;
- töövabadust ja toetavat kollektiivi;
- põnevaid väljakutseid;
- mõnusat töökohta paradiisisaarel.

Kandideerimiseks saada digitaalselt allkirjastatud motiveeritud avaldus, elulookirjeldus ja kõrgharidust tõendava dokumendi koopia hiljemalt **15. detsembriks** e-kirjaga valitsus@hiiumaa.ee
Lisainfo: Liina Siniveer, tel 5386 7606, liina.siniveer@hiiumaa.ee

Algasid Kõpu miljööteraapia kodu ettevalmistused

Möödunud nädala istungil otsustas vallavalitsus sõlmida sotsiaalkindlustusametiga lepingu Kärkla põhikooli Kõpu õppekompleksi suure hoone teise korruse üürile andmiseks – sellega algas tegevus noorte miljööteraapia kodu loomiseks Kõppu.

Miljööteraapia kodu või ravikodu on üks kinnise lasteasutuse teenuse osutamise võimalustest. Ravikodu noored elavad perena koos ja neid toetavad igapäevastelt kasvatajad ning terapeudid.

Tulevikus võib kohus omavalitsuste taotlusel suunata Kõpu miljööteraapia kodusse lapse, kelle käitumine tema praeguses keskkonnas seab ohtu tema enda või kellegi teise elu, tervise või arengu. Tegemist on laste ja noortega, kes on oma eluteel raskustesse sattunud enamasti mõne trauma tagajärjel ning kelle abistamisel võiks kõige edukalt toimida miljööteraapia.

Omaavalitsuste taotlusel teenusele suunatud lapsi tuleb Kõppu uuel aastal Eesti eri paigust kuni neli. Hiljem, kui meeskonna pädevus seda võimaldab, võib laste arv kasvada maksimaalselt kuueni.

Kinnise lasteasutuse teenus ter-

vikuna on mõeldud laiemale sihtgrupile – lisaks omavalitsustele võib teenusele suunamiseks taotluse teha ka politsei, prokuratuur või kriminaalhooldus. Kõppu aga suunatakse vaid omavalitsuste taotluse alusel lapsi ja noori, kes ei ole kohtulikult karistatud. Kui taotluse teeb politsei, prokuratuur või kriminaalhooldus, suunab kohus lapsed ja noored Maarjamaa Hariduskolleeegiumi või Tallinna Laste Turvakodusse.

Uuel aastal lisandub kuni üheksa töökohta

Üürilepingu Kõpu hoone kasutamiseks sõlmib vald sotsiaalkindlustusametiga kolmeks aastaks. Amet omakorda teeb suunatud pakkumise Hiiumaa sotsiaalkeskusele, et sotsiaalkeskus hakkaks Kõpus teraapiakodu tööd korraldama. Päevaraha teenuse osutamise eest maksab sotsiaalkeskusele sotsiaalkindlustusamet.

Enne tegevustega alustamist rahastab sotsiaalkindlustusamet Kõpus ümberehitustöid, et ravikodu pereruumid saaksid valmis ja samuti, et Kõpus õppivate hariduslike erivajadustega laste magamisruumid saaksid kolida teise majja. Eri majade noored puutuvad tulevikus oma majasisestel tegevustel kokku minimaalselt ja alati täiskasvanute juuresolekul.

Plaani järgi võetakse esimesed

ravikodu töötajad tööle jaanuaris ja seejärel algab nende väljaõpe. Ravikodu põhimeeskonda hakkavad kuuluma miljööteraapilised kasvatajad, kes saavad vastava väljaõppe koostöös sotsiaalkindlustusametiga. Lisaks saavad tööd spetsialistid nagu sotsiaalpedagoog, perenõustaja, loovterapeut, psühholoog. Samuti tehakse koostööd sotsiaalkindlustusametiga, et võimaldada lastele parim võimalik psühholoogiline abi.

Hariduslike erivajadustega õpilaste vähesuse tõttu on Kärkla põhikooli Kõpu õppekoha hoonetekompleksile otsitud lisafunktsiooni juba pikemat aega. Hiiumaa sotsiaalkeskuse juht Riho Rahuoja tõdes, et Kõpu on hea auraga koht, kus on juba aastakümneid edukalt õpetatud erivajadustega lapsi. “Kõpu kompleksis on olemas vajalikud ruumid ja võimalused nii miljööteraapilise kui ka pereteraapilise töö tegemiseks,” lisas Rahuoja.

Kõpu piirkonna elanikele toimus ravikodu teemal avalik kohtumine möödunud laupäeval, 23. novembril. Kohtumise eesmärk oli selgitada miljööteraapia kodu olemust ja lükata ümber võimalikud kartused, mis sellega seoses kohalikel elanikel võivad tekkida. Kohtumisest täpsemalt saab lugeda Hiiu Lehest.

Prügilat juhib Tambet Toomemäe

Novembris alustas OÜ Hiiumaa Prügila juhatuse liikmena Tambet Toomemäe, kes on eelnevalt õppinud ja töötanud peamiselt energeetika valdkonnas.

Tambet on pärit Kärklast ja Hiiumaal ka koolis käinud. “Peale Suuremõisa tehnikumi lõpetamist ja kaitseväe-teenistuse läbimist otsustasime abikaasaga 90ndate lõpus Tallinnasse kolida,” ütleb Tambet. Ta alustas elektrifirmas tehnikuna, täiendas end Tallinna Polütehnikumis ja TTÜs, omandas kogemusi ja töötas hiljem töödejuhataja ja projektjuhina. Viimane töökoht tõi Tambeti tagasi Hiiumaale 2010. aastal. Sellest ajast on ta töötanud OÜs Elektrilevi ja olnud seal erinevates ametites juhtivspetsialistist üksuse juhini.

Tambet ütleb, et jäätmemajanduse ja keskkonnateemad valdkond on tema jaoks uus. “Samas usun, et midagi väga soovides ja tööd tehes on kõik võimalik,” lisab ta. Tambet on juba jõudnud käia tööks ettevalmistaval ohtlike jäätmete käitlemise koolitusel ja toob välja sealt kuulnud vastuolu asutuse nimes: “Mõiste „prügila” tähendab jäätmekäitluskohta, kus toimub jäätmete ladestamine kas maa alla või maa peale. Hiiumaa prügilas seda ei tehta, sestap oleks õigem väljend „jäätmejaam.”

Samas kinnitab ta, et esimeste tegevustena ei ole plaanis ettevõtte nime muuta, vaid tegeleda ettevõtte

te toimimiseks olulisemate teemadega: “Lubade ja litsentside uuendamine, varem sõlmitud lepingute ja kokkulepete täitmine. Samuti ootab ees väljakutse tagada 2020. aastast jäätmete liigiti vastuvõtmine.”

Pikemas plaanis tulevad jäätmejaama eesmärgid Hiiumaa valla arengukavast. “Muuhulgas on plaanis ehitusjäätmete maa-ala asfalteerimine, ala piiramine aiaga, valgustus ja videovalve,” ütleb Tambet. See loob eeldused ehitusjäätmete liigiti kogumiseks, et saaks eraldi koguda töödeldud ja töötlemata puitu, plasti, lehtklaasi jm. Samuti vajab uuendamist konteineripark ning vaja oleks uut kontorihoonet. “Mitte vähemtähtis pole ka teavitustöö, sest oskus ja teadmised näiteks koduste jäätmete sorteerimiseks peavad tekkima maast madalast,” ütleb prügila uus juht.

“Pean ennast Hiiumaa patrioodiks ning seetõttu on mul hea meel, et saan uut väljakutset vastu võttes panustada puhtamale keskkonnale ja Hiiumaa tulevikule,” ütleb Tambet lõpetuseks.

Noortevaldkonna parimaid tunnustati Kõpus

Kolmapäeval, 20. novembril tunnustati Kõpu rahvamajas Hiiumaa noortevaldkonna parimaid. Esinesid Palade noored muusikud mullu aasta noorsootöötajaks pärjatud Thilo Fürstenbergi juhendamisel. Öhtu juhtis Siim Otsak – mullu aasta ettevõtlikuks nooreks valitud, tänane noor ettevõtja. Tunnustusi jagati viies kategoorias:

Aasta sündmus noorsootöös: Hiiumaa töomalev

Kahel aastal järjest on toimunud Hiiumaa töomalev, mis annab noortele väärt kogemuse tööpõlul, aga ka teadmisi tööõiguse jms osas. Lisaks sotsiaalsed oskused ja rõõm ühisest olemisest.

Noortemaleva staap oli Emmaste noorteakeskuses. Maleva kaudu pakuti sellest osa saanud noortele täisväärtuslikku programmi, milles nii teooriat kui praktikat. Saadud teadmised on neile kindlasti abiks ka järgmiste aastatel, kui hangitakse töökogemusi mujal.

Kuigi koostööpartnerite leidmine ei olnud kerge, siis seda enam väärib tunnustust, et saadi kokku nii kvaliteetne programm ja oldi kõigist takistustest üle.

Aasta toetaja noorsootöös: Kaitseliidu noorteorganisatsioonid

Kaitseliidu noorteorganisatsioonide eesmärgiks on kasvatada noorte isamaalist meelsust ja valmisolekut kaitsta Eesti iseseisvust, süvendada armastust kodu ja isamaa vastu, õpetada austama ja armastama eesti keelt ja eesti meelt.

Organisatsioonide töö on Hiiumaal toimunud juba üle 20 aasta. Panustatakse noorte terveiks Eesti kodanikeks kasvamisele nii vaimselt kui füüsiliselt.

Kaitseliidu noorteorganisatsioonid korraldasid sel aastal kolm suuremat noortelaagrit ning mitmeid väiksemaid noortele suunatud kokkusaamisi. Neist olulisimad sündmused on kajastatud ka maakonnalehes. Samuti toetavad Kaitseliidu noored Eesti Koolispordi Liitu nende Hiiumaal toimuvate suvemängude korraldamises.

Aasta noor 2019: Jarmo Liit

Jarmo on Hiiumaa kogukonna üks tugitaladest, kes hoolib ja armastab erivajadustega lapsi ning noori. Oma kohustusliku sõjaväeteenistuse asendas ta tööga erivajadustega inimestega. Jarmo on armastatud ja hinnatud inimene ka oma eakaaslaste ning erinevas vanuses noorte seas.

Käesoleval aastal oli Jarmo Liit Pühalepa valla Kultuuri- ja Noorteakeskuse partneriks, kellega koostöös toimusid rahvusvahelise Erasmus+ projekti raames üle Hiiumaa erinevad kohtumised Hiiumaa erivajadustega inimestega töötavate asutuste ja inimestega. Noorsootöötajate õpirände projekti raames külastas Hiiu-

Aasta noorsootöötaja Vivian Tülp, Hiiumaa ettevõtlik noor Simona Rätsep, Aasta toetaja noorsootöös Kaitseliidu noorteorganisatsioonide esindaja Julia Gurjeva ja vallavanem Reili Rand. Foto: Argo Nurs

maad seitsme riigi erivajadustega noortega töötavad ametnikud Albaaniast, Rumeeniast, Bosnia ja Herzegovinast, Serbiast, Kosovost, Põhja Makedooniast ja Eestist.

Jarmo sai oma tunnustuse kätte neljapäeva hommikul Kärklas, kus teda üllatasid tööpõlul vallavanem Reili Rand, Pühalepa osavallavanem Liili Eller, kultuuri- ja noorteakeskuse juhataja Klaire Leigri.

Aasta noorsootöötaja 2019: Vivian Tülp

Vivian on Kõrgessaare noortemaja noorsootöötaja olnud neli aastat ja loonud selle ajaga vaikselt ja stabiilselt Kõrgessaare noortemajja õdusama ja arendavama keskkonna, pidevad ja traditsioonilised üritused ja koostegemised. Algukest peale on ta suurt tähelepanu pööranud noorte harimisele ja silmaringi laiendamisele. Kultuuriringis tutvutakse eri riikide kommete ja tavade, toimub viktoriin ja valmistatakse rahvusköögi toite. Vivian otsib võimalusi ja kirjutab projekte erinevateks huvitegevusteks. Lauka põhikoolis viib läbi laumänguringi, pidevalt soetab uusi kaasaegseid ja harivaid laumänge. Koolivaheaegade nädalatel on igaks päevaks erinevad tegevused. Noorteakeskus ei ole koht, kus ainult istuda. Paljud üritused on kujunenud traditsiooniks: noortemaja ümber lehtede riisumine, halloweeni pidu ja kohvik, sõbrapäevakohvik, toimuvad noorte lemmikud filmiöö, teeme ära talgutel

osalemine jne. Toimuvad ühistegevused kogukonna eakatega. Sellel aastal vedas Vivian eest ka Hiiumaa õpilasmalevat.

Viviani panus on suuresti pidev ja stabiilne tegevus noortega koos ja noorte jaoks. Stabiilne tegutsemine ei ole noortevaldkonnas nii tavapärane.

Hiiumaa ettevõtlik noor 2019: Simona Rätsep

Hiiumaa arenduskeskus andis sel aastal teistkordselt välja eriauhinna Hiiumaa ettevõtlik noor. Sel aastal valiti laureaadiks Kärkla põhikooli 4. klassi õpilane Simona Rätsep.

“Simona väliselt esmapilgul tagasihoidlikus olemuses peitub andekas, nutikas, tähelepanelik ja ettevõtlik tüdruk,” seisab arenduskeskuse esildises. “Oma perega koos pereäris toimetades, nende toetusel ja mõningasel suunamisel on ta tegev selle juures oma eraldiseisvate ettevõtmistega, on see siis väike suveniirimüük, heatahtlike šaržide tegemine või klaasikunstiga tegelemine. Ning muud tema väiksemad või suuremad ettevõtmised. Tunnustame noort tema ettevõtlikkuse eest.”

Tiitliga kaasas käib ka 500eurone stipendium, mida arenduskeskus maksab noorte ettevõtlikkusele suunatud rahadest. See on osa piirkondlike algatuste tugiprogrammist PATEE, mida rahastab Euroopa Regionaalarengu Fond. Stipendium on toetuseks Simona ettevõtlike unistuste täitumiseks.

Aasta noor 2019 Jarmo Liit. Foto: Liina Siniveer

Käimas on noorsootöönädal, mil noorteakeskused pakuvad hulgaliselt erinevaid tegevusi. Tavaks on saanud, et sellel nädalal kutsutakse kokku ka noortevaldkonda panustajad – noorsootöötajad, ringijuhid, toetajad ja aktiivsed noored – et üheskoos aasta parimaid tunnustada.

Noorsootöö nädal toimub 18.–30. novembrini ning keskendub tervise teemale, kandes sloganit „Tervis. Minu heaolu.“. Fookuses on vaimne, sotsiaalne ja füüsiline tervis, mille kaudu tutvustatakse noortele suunatud võimalusi, nii noorsootöös kui ka teistes valdkondades.

Kleepsuga kaas on osa pakendist ja sobib hästi pakendikonteinerisse.

Dr Arnold Parollile avati mälestuspink

Teisipäeval, 12. novembril avati Hiiumaa haigla ees tänapink Kärkla aukodaniku, legendaarse kirurgi dr Arnold Parolli auks. Parolli meenutasid hea sõna ja naljaga endised kolleegid ning sõbrad. 40 aastat Hiiumaa haiglas kirurgina töötanud Parollist sai hiidlane, kes oli saarel väga ausatud ja armastatud. Ta oli arst, kes oskas kõiki aidata.

Paroll tuli Hiiumaa haiglasse tööle 1957. aastal ja töötas kirurgina 1997. aastani. Kärkla aukodanikuks valiti ta 1998. aastal. 2000. aastal pälvis arst presidendilt Lennart Meri Eesti Punase Risti III klassi teenetemärgi.

Kaasava eelarve tulemused

Vahetult pärast eelmise Hiiumaa Teataja ilmumist lõppes kaasava eelarve ettepanekute rahvahääletus ja selgus lõplik paremusjärjestus. Hääletajaid oli 497, kes andsid kokku 974 häält.

Kaasavat eelarvet rakendatakse osavaldade põhisel ja iga osavalla osa suuruseks on 10 000 eurot. Esimesena saab igas osavallas võimaluse oma mõte ellu viia osavallas enim hääli saanud idee. Kui võiduprojekti maksumus jääb alla 10 000 euro, pakutakse rahastust ka järgmisele ideele eeldusega, et osavalla summa ei lähe üle 10 000 euro.

Hääletajaid oli eri vanuses: 16–19aastaseid 10, 20–29aastaseid 76, 30–39 aastaseid 123, 40–49 aastaseid 121, 50–59 aastaseid 82, 60–69 aastaseid 64, 70–79 aastaseid 13, 80aastaseid ja vanemaid kaheksa. Hääletaja keskmine vanus oli 45 aastat. Hääletajatest 177 olid mehed ja 320 naised.

Hiiumaa valla kaasav eelarve on ellu kutsutud avalikult kasutatava investeeringu tegemiseks või ürituse korraldamiseks Hiiumaa elanike ettepanekute alusel. Elanikel on võimalus kaasa rääkida, kuidas kasutada valla eelarvest 50 000 eurot nii, et see teeks heameelt ning oleks kasulik võimalikult paljudele elanikele.

Hääletustulemused

Emmaste osavald

1. Nurste krossiraja korrastamine, 9 670 eurot, 57 häält
2. Hiiumaa lastele purjeõppeks uued paadid, 2 000 eurot, 48 häält
3. Mänguväljak noortele, 9 000 eurot, 46 häält
4. Harju-Rätsepa tuuliku juurde uue külakiige ehitamine, tuuliku katuse tõrvamine ja piknikulaua paigaldamine, 4 212 eurot, 31 häält
5. Kohaliku kogukonna elu käsitlev videoklipp, 1 000 eurot, 1 häält

Käina osavald

1. Kassari mänguväljak, 7 000 eurot, 61 häält
2. Välijõusaali rajamine Käina kooliparki, 10 000 eurot, 59 häält
3. Kassari kabeli uued uksed, 5 000 eurot, 45 häält
4. Käina osavalla bussipeatuste valgustamine, 10 000 eurot, 43 häält
5. Hiiumaa lastele purjeõppeks uued paadid, 2 000 eurot, 41 häält
6. Selja Maahaigla asukoha väärkas tähistamine, 3 540 eurot, 27 häält
7. Kohaliku kogukonna elu käsitlev videoklipp, 1 000 eurot, 5 häält

Kõrgessaare osavald

1. Kõrgessaare Valitsejamaja

renoveerimine, 10 000 eurot, 56 häält

2. Jõeranna vana silla uus elu, 3 297,60 eurot, 46 häält
3. Kõrgessaare aleviku spordiväljaku kasutusvõimaluste laiendamine, 3 000 eurot, 34 häält
4. Kohaliku kogukonna elu käsitlev videoklipp, 1 000 eurot, 2 häält

Kärkla osavald

1. Ühiskasutatav korvpalliplats, 10 000 eurot, 94 häält
2. Hiiumaa lastele purjeõppeks uued paadid, 2 000 eurot, 56 häält
3. Hausma ujumissilla juurde trepi rajamine, 1 000 eurot, 44 häält
4. Välistähtsuse käsitööseitsi meistrite majale, 1 678 eurot, 42 häält
5. Kohaliku kogukonna elu käsitlev videoklipp, 1 000 eurot, 1 häält

Pühalepa osavald

1. Palade Põhikooli discgolfi rada, 6 000 eurot, 50 häält
2. Mänguväljak Palade Lasteaia hoovialale, 9 163,20 eurot, 45 häält
3. Palade spordihalli jõusaali renoveerimine, 6 100 eurot, 38 häält
4. Kohaliku kogukonna elu käsitlev videoklipp, 1 000 eurot, 2 häält

Hiiumaa vallavalitsus liitus esimese omavalitsusena mitmekesisuse kokkuleppega

Hiiumaa vallavalitsus liitus esimese omavalitsusena mitmekesisuse kokkuleppega, mille eestvedajaks on Eesti Inimõiguste Keskus.

Hiiumaa vallavanem Reili Rand ütles, et vallavalitsus otsustas kokkuleppega liituda, et olla eeskujuks ja teenäitajaks kogu saarele. "Kogu maakonda hõlmava omavalitsuse ja Hiiumaa suurima tööandjana on Hiiumaa vallavalitsuse jaoks oluline olla eeskujuks vallaelanike võrdse kohtlemise ja inimõiguste väärtustamise selgitas Rand.

Mitmekesisuse kokkulepe on vabatahtlik kokkulepe, millega liitudes kinnitab ettevõtte või organisatsioon, et austab inimeste mitmekesisust ning väärtustab võrdse kohtlemise põhimõtet nii oma töötajate, klientide kui koostööpartnerite seas. Eestis on kokkuleppega liitunud juba üle 100 organisatsiooni.

Kokkuleppega liitunud organisatsioonid moodustavad võrgustiku, et ühiselt jagada kogemusi ja edendada võrdse kohtlemise teemat nii enda organisatsioonis kui ühiskonnas laiemalt. Sarnased mitmekesisuse võrgustikud toimivad 24 Euroopa riigis, Eestis koordineerib kokkuleppega seotud tegevusi Eesti Inimõiguste Keskus.

Tänavalgustus sai lisa

Emmaste osavalla eeskujul said sel aastal ka Kärkla, Kõrgessaare ja Pühalepa osavald ühisprojektina päikesepaneelide energial töötavad autonoomsed tänavavalgustid.

Kokku 12 tänavavalgustit paigaldati sel sügisel enne suurema pimeduse saabumist. Pühalepa osavaldal paigutati valgustipostid Tubala, Palade, Paluküla ja Mäe bussipeatusesse, Kõrgessaare osavallas Kidaste, Rootsi, Paope ja Villamaa bussipeatusesse ning Kõpu külla ja Kärklas linnapargis mänguväljaku juurde ning Koidu ja Uuele tänavale. Tööde kogumaksumus oli vastavalt 9016, 11 270 ja 6810 eurot.

Emmaste bussipeatused said päikesepaneelidel töötavad valgustid aastatel 2016 ja 2018 kaasava eelarve raames. Esimesel korral see idee võitis, teisel korral oli teine, kuid Emmaste osavald realiseeris selle siiski. Emmaste osavallas on valgustipunkte kokku 12.

Hausma tee elurajooni taristu on valmis

Aasta eest Kärkla osavalla poolt müüki pandud Hausma tee kinnistutele kommunikatsioonide rajamise tööd on valmis. Seitsmele kinnistule on rajatud vee- ja kanalisatsioonitrassid ning juurdepääsuteed. Novembri keskel sai Elektrilevi valmis ka elektriühendused.

Hiiumaa vald pani eelmisel sügisel oksjonile seitse mereäärset kinnistut, et tuua linna uusi peresid. Koos kruntide müügiga võttis vald kohustuse rajada aasta jooksul peale ostumüügitehingut kinnistutele veevõrk-kanalisatsioon, elektriühendus ja sissepääsuteed.

Üks mereäärne elamumaa otsib veel omanikku! Huvi korral palume ühendust võtta Kärkla osavalla vanema Lauri Preimanniga telefonil 510 4293 või e-post aadressil lauri.preimann@hiiumaa.ee

Ära ainult kirjuta end Hiiumaale sisse, vaid tule ka saarele elama!

Kas tead, kuidas registreerida end Hiiumaa valla elanikuks?

Elukoha vahetamiseks ka rahvastikuregistris tuleb täita elukohateade, mille leiad aadressilt <http://bit.do/elukohateade>

Kuidas edasi, selleks on mitu võimalust:

- Saada elukohateade digitaalselt allkirjastatuna aadressile valitsus@hiiumaa.ee
- Esita teade riigiportaali ID-kaardi või Mobiili IDga sisse logides aadressil <http://bit.do/eesti-eelukohateade>
- Esita teade ükskõik millises vallamajas üle Hiiumaa kohapeal
- Saada elukohateade kirjaga ja lisa isikut tõendava dokumendi koopia aadressile Hiiumaa vallavalitsus, Keskväljak 5a, Kärkla 92413, Hiiumaa

Kui elukoha vahetaja ei ole elukohateates märgitud ruumi omanik, tuleb elukohateatele lisada ruumi kasutamise õigust tõendava dokumendi koopia (näiteks üürileping) või ruumi omaniku luba (allkiri elukohateatel).

Lisainfo <http://bit.do/elukoharegistreerimine>

Käina alevikus Spordi tn 8 maaüksuse ja lähiala detailplaneeringu eskiislahenduse avalik väljapanek

Hiiumaa vallavolikogu 16. mai 2019 otsusega nr 137 algatati detailplaneeringu koostamine Käina alevikus Spordi tn 8 maaüksusel ja lähialal ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine. Planeeritav ala, ligikaudse suurusena 5,5 ha, paikneb Käina alevikus Käina–Hüti tee ning Suuremõisa–Käina–Emmaste tee ääres, maaüksustel Spordi tn 8 (katastritunnus 36802:002:0132), Spordi kergliiklustee (katastritunnus 36802:002:0131) ja osaliselt Spordi tänav (katastritunnus 36802:002:0133). Koostöös maanteeametiga kavandatakse juurdepääs planeeringualale riigiteelt.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kaaluda võimalusi jagada maaüksusi, määrata kruntide hoonestusalad ja ehitusõigus, et luua Spordi tn 8 maaüksusele ja lähialale integreeritud ruumiline lahendus, mis sisaldab kardirada ja kardiraja teenindamiseks vajalikke hooneid, kaubanduskeskust, maa-aluste kütusemahutitega tanklat, mitmeid väiksemaid äripindasid, (oma)toodangu müügikohti, parklaid, määrata üldised maakasutus- ja keskkonnaningimused, anda parkimise, liikluskorralduse, juurdepääsuteede, heakorralduse, haljastuse, tehnovõrkude põhimõtteline lahendus. Planeeringu koostamise vajadus on kaasajastada Spordi tn 8 maaüksusel ja selle lähialal kehtivaid detailplaneeringuid, et viia nad kooskõlla piirkonnas aastate jooksul kujunenud arenguvajaduste- ja ootustega. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek muuta kehtivat Käina valla üldplaneeringut, kavandades ärimaad.

Detailplaneeringu eskiislahenduse avalik väljapanek toimub 25. novembrist 27. detsembrini 2019.

Eskiislahenduse ja detailplaneeringu dokumentidega (keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsus, lähteseisukohad, algatamiseks esitatud dokumendid) saab tutvuda Käina osavalla valitsuses (Hiiumaa mnt 28, Käina alevik) lahtiolekuaegadel ja Hiiumaa valla veebilehel www.vald.hiiumaa.ee detailplaneeringute eskiiside avalikustamise jaotuses.

Ettepanekuid detailplaneeringu kohta ootame 25. novembrist 27. detsembrini e-kirjaga aadressil kaina@hiiumaa.ee või posti teel Käina osavalla valitsusele aadressil Hiiumaa mnt 28, Käina alevik, Hiiumaa.

Avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu korraldatakse Käina osavalla valitsuses ja arutelu aeg teatatakse hiljemalt 14 päeva enne arutelu toimumist.

Lisainfo tel 462 2882.

Detailplaneeringu kehtetuks tunnistamine

Hiiumaa vallavolikogu 21. novembri 2019 otsusega nr 165 tunnistati osaliselt kehtetuks Meelste küla Sambla ja Rambla maaüksuste detailplaneering Kõuekandle kinnistu (katastritunnus 20401:001:0157) osas. Ülejäänud osas jäi planeering kehtima. Kehtetuks tunnistamise otsusega on võimalik tutvuda vallamajas ja see on kättesaadav ka avalikust dokumendiregistris.

Vallamajades käisid töövarjud

November on töövarjukuu ja ka vallavalitsuse tegevuste vastu tunneb huvi suur hulk noori.

Emmaste vallamaja võõrustas eelmisel nädalal kaht töövarju. Sofia Saarnak Kärkla põhikoolist sai osa osavallavanem Hergo Tasuja tööpäevast ja Käina kooli õpilane Liisu Kase tutvus sotsiaaltööspsialist Liia Rulli tegemistega.

Vallamajas Kärklas käis viis 9. klassi õpilast. Vallavanem Reili Ranna töövarjuks oli Tamor Tomson, kes rääkis, et on poliitikast huvitatud ja kui juba töövarjuks minna, siis ikka vallavanema juurde. Tamor tutvus vallamaja ja teenistujatega ning osales erinevatel töökohtumistel. Noore jaoks oli eriti huvitav, et vallavalitsus, töötukassa ja arenduskeskus igapäevaselt mõnd kohalikkutevõtet külastavad. Selle raames sai ta ka ise külastada OÜd Yacht Service Kärkla.

Vallasekretäri abi Helika Villmäe tegemisi käis jälgimas Jorgen Kuivonen. Jorgen tutvus vallavalitsuse kui ametiasutuse ülesannete ja struktuuriga ning vallavalitsuse kui otsustava organi ülesannetega, samuti vallavalitsuse õigusaktidega, dokumentide kopeerimisega ja skaneerimisega. Muuhulgas lahendas Jorgen õiguslikke kaasusi ja tutvus pe-

Foto: Heli Üksik

rekonnaseisutoimingute ning rahvastikuregistriga. Interneti vahendusel vaatab ta ka ülekanet volikogu istungist.

Jurist Kairi Arunurm oli töövarjuks Getter Arunurm, kes tutvus vallamajaga ja teenistujate tööülesannetega, täpsemalt kantselei tööga.

Lastekaitsepsialistidel Carol Kirsil ja Mari-Liis Leivaltil olid külas Kärkla põhikooli õpilane ning hoolekogu liige Aone Reita ja Palade põhikooli õpilane Marku-Erik Leivaltil. Noortele tutvustati samuti vallamaja ja teenistujaid, kellel oli vahetu võimalus ka noortelt tagasisidet küsida. Kultuurispsialist Anu Tammearu uuris, kui teadlikud on noored oma võimalustest, millest on saarel puudus ja kuidas vald saaks

paremini noori aidata.

Päeva lõpus pidid noored üheskoos lahendama kaks kaasust, mis Kairi Arunurm ja Helen Härmson ette olid valmistanud. Üks oli praktilisema olemusega juuridiline kaasus, teine eetikat puudutav küsimus, mis tõi kaasa elava arutelu.

Noored jäid päevaga väga rahule. "Üllatas, et nii paljud klassikaaslastel valisid töövarjupäevaks vallamaja," ütles Tamor. Marku-Erik võttis päeva rõõmsalt kokku: "Tore oli!"

Ka vallavalitsuse teenistujatel oli rõõm näha säravaid silmi ja võõrustada tegusaid noori.

Edu õpingutes ja kes teab, ehk ongi teie seast keegi vallavalitsuse töötajate tulevane kolleeg!

Põhjamaade kirjanduse nädal

Novembris, kui meie maades on kõige pimedam aeg, süütame me küünlad ja loeme raamatuid.

Põhjamaade Ministrite Nõukogu on mitmeid aastaid korraldanud Eestis Põhjamaade kirjanduse nädalat. Seekord toimus see 11.–17. novembril, millest esimene päev oli suur ettelugemise päev. Ette lugemispäeval korraldasid koolid ja raamatukogud ettelugemisi lastele ja noortele ning õhtul täiskasvanutele.

Hiiumaa Valla Raamatukogu kutsus sel päeval endale külla päris väikesi raamatuseppu. Kaja Paulus ja Kerli Varrik lugesid mudilastele ette Rootsi autorite väikelaste raamatuid; koos vaadati pilte,

joonistati ning arutati lastevanematega sellest, kas lastele ettelugemine on vajalik või mitte.

Anneli Veevo käis Kärkla päevakeskuses lugemas eakatele. See oli esimene taoline kogemus ja tundus, et eakatele meeldis. Põhjamaades on selline praktika tavaline, et raamatukoguhoidja loeb ette raamatut ja kuulajad – enamasti eakad – teevad samal ajal käsitööd. Kärkla eakatega lepiti kokku, et ettelugemist jätkatakse kuu aja pärast. Lugu jäi pooleli ja nad soovivad teada, kuidas see lõpeb.

Ülejäänud nädala jooksul külastasid pea kõik Kärkla põhikooli klassid kirjandustundide raames

raamatukogu, kus neile tutvustati H. Chr. Anderseni, T. Janssoni ning A. Lindgreni elu ja loomingut, lisaks said nad ülevaate ja lugemissoovitusi uuematest eesti keeles ilmunud Põhjamaade kirjanike raamatutest.

Kõikidel külastajatel oli võimalus tutvuda Põhjamaade kirjanduse teemaliste väljapanekutega. Lasteosakonnas oli ülevaade Soome lastekirjandusest ning laenutusosakonnas Norra rahvapärismuusest ja ajaloolisest romaanist.

Hiiumaa Valla Raamatukogu vanemraamatukoguhoidja Kaja Paulus ja direktor Anneli Veevo

Raamatukoguhoidjate loovkirjutamise koolitus

31. oktoobril toimus Hiiumaa Valla Raamatukogus koolitus maakonna raamatukogutöötajatele. Seekord oli külla palutud Kätlin Vainola, kes on tuntust kogunud eelkõige lastekirjanikuna. Igapäevaselt töötab ta ajakirja Hea Laps peatoimetajana, lisaks on viimased aastad juhendanud Lastekirjanduse Keskuses loovkirjutamise ringi.

Raamatukogutöös tuleb tihti ette, et peame töötajatenä kirjutama erinevaid tekste ja mitte alati pole see lihtne ülesanne. Samuti anname raamatukogutundides õpilastele ülesandeks

kirjutada luuletusi või jutukesi ja näeme, kui hädas nad nendega teinekord on. Seetõttu oligi Kätlin Vainola loovkirjutamise koolitus vajalik ja oodatud.

Tuli välja, et eelkõige luuletamiseks ei peagi ootama suurt inspiratsiooni, vaid piisab sõnadest paberil. Sõnadest, mis saavad kirja, mõeldes mingi asja või emotsiooni peale, ning lisades sinna veel mõned omadused või tegusõnad, moodustubki justkui täiesti iseenesest luuletus.

Tegime läbi palju erinevaid harjutusi, mis on heaks abiks näiteks

tegelastele nimede leidmisel või hoopis plaanitava loo tegevuse põhiliinide ülesehitamisel. Koolituse lõpuks oli meil kõigil nii mõnigi tore tekst paberil, lisaks saime kasulikke nõuandeid ja harjutuste näidiseid, mida õpilaste raamatukogutundides kasutada.

Koolituspäev toimus projekti „Hiiumaa maakonna raamatukogutöötajate pädevuse tõstmine“ raames ja seda rahastas kultuuriministeerium.

Kaja Paulus, vanemraamatukoguhoidja

Aasta õppija: Lea Tamjärv

Oktoobris toimunud täiskasvanuhariduse tunnustamissündmusel tunnustati Hiiumaa aasta õppijat ja õpitegusid.

Sel aastal tunnustati aasta õppija tiitliga Lea Tamjärve, kelle elus on just uuesti õppima asumine aidanud leida tee uute võimalusteni. Oma muljetavaldavalt pika õpingute nimekirjaga on Lea kindlasti eeskujuks neile, kes alles kaaluvad millegi uue õppimist.

Samal sündmusel tunnustati õpiteo kategoorias Palade loodushariduskeskust eesotsas Karin Poo-laga loodushariduslike matkade eest ning Hiiumaa ametikooli, Emmaste osavalla koduhoolduse spetsialisti Aimi Jaarma ja koolitaja Siret Lahemaa koostöös ellu viidud eakate nutikoolitusi.

Sel aastal tunnustati aasta õp-

pijasõbraliku tööandjat ja aasta koolitajat vaid vabariiklikul tasandil. Hiiumaalt kandideerisid õppijasõbralikuks tööandjaks Kärkla põhikool ja Hiiumaa Tarbijate Ühistu, kes mõlemad on näidanud end täiskasvanuharidust väärtustavate organisatsioonidena. Aasta koolitaja tiitlile kandideeris aga Hiiumaa ametikooli esmaabi õpetaja Anu

Kutser, kelle koolitused saavad vaid positiivset tagasisidet.

Täname Hiiumaa vallavalitsust tunnustamisürituse toetamise ning täiskasvanuhariduse valdkonnas kaasamõtleme eest!

Täiskasvanud õppija nädal toimus sel aastal 11.–18. oktoobril. Oktoobri jooksul toimus üle Hiiumaa 18 erinevat täiskasvanuõppe ja haridusega seotud sündmust, kus kokku osales 250 inimest. Rohkem infot täiskasvanud õppija nädala traditsiooni, sündmuste ja täiskasvanuhariduse valdkonna tunnustamise ja tunnustatute kohta leiab aadressilt andras.ee.

Pilleriin Altermann
Hiiumaa täiskasvanuhariduse koordinaator

Jane Üksik
ETKA Andrase võrgustiku "Kogukonna toel õppima" liige

Kui need seinad suudaksid rääkida

"Kui need seinad suudaks rääkida, nad pajataks nii mõnegi loo..." ehk EKA tudengid uurisid Reigi pastoraadi ajaloolisi viimistluskihte

1770. aastatest pärinev barokse joonega Reigi pastoraat kuulub Hiiumaa vanimate kiviehitiste hulka. Nii pika eaga hoones võib harilikult leida palju põnevaid kihistusi, mis annavad aimu möödunud aja elulaadist. Käesoleva aasta augusti lõpul käisid Reigi pastoraadis väliuuringute praktikak EKA muinsuskaitse ja konserveerimise osakonna tudengid, eesmärgiga panna Reigi pastoraat avama osa oma ajaloo saladustest. Keskenduti eeskätt seinte, lagede ja uste viimistluse uuringule, sooviga teada saada, milline nägi pastoraat välja aegadel, kui siin elasid ja tegutsesid Hiiumaa ajalugu tugevalt mõjutanud pastorid Carl Forsman või Gustav Felix Rinne.

Reigi pastoraat ei ole hoone, mis oma loo kergelt uurijatele kätte annaks. Ajalooliste viimistluskihtide uurimise tegi keeruliseks asjaolu, et hoonet on 20. sajandi lõpul põhjalikult remonditud, mille käigus on suur osa ajaloolisest viimistlusest hävinud. Päril Forseliuse-aegseid viimistluskihte on alles vaid üksikud fragmendid, mille põhjal ulatuslikke järeldusi toonase viimistluslahenduse kohta teha oleks ennatlik. Küll aga võib uuringute põhjal oletada, et pastoraadis on 19. sajandil klasisismi vaimus toimunud suurem ümberehitus, kus seinad on kaetud sileda peeneteralise krohviga ja lisatud kohati tänaseni säilinud stukist lae- ning seinakarniisid. Seinapinnad olid toona viimistletud pastorimajale kohaselt tagasihoidlikes hallides toonides. Maalingutest jälgi ei leitud, küll aga võis mitmes ruumis aimata seinapinna liigendamist nii, et u meetri kõrguseni oli sein värvitud ühte tooni halli ja lambriipinnast

ülespoole teist tooni. 20. sajandi alguses katsid paljude ruumide seinu tapeedid, mis kahjuks on ka kõik hilisemate remontide käigus maha kistud. Kõige värvikamad leiud jäävad 20. sajandi teise poolde, kus seintelt võib leida kirevaid kaltsumustri-maalinguid, aga ka usutavasti EÜE aegset grafitit. Seegi on tänaseks ajalugu, milles võib juba omamoodi väärtust näha.

Maris Mändel

Eesti kunstiakadeemia doktorant ja üliõpilaste praktika juhendaja

Suve lõpus alustati pastoraadi keldris ettevalmistustöödega, et paigaldada kahte ruumi uus hingav tellistest põrand.

Kuna see töö sisaldab ka pinna-setoid ja Reigi pastoraati pole kunagi varem arheoloogiliselt uuritud, toimusid pastoraadi peahoone keldris arheoloogilised eeluuringud. Selle käigus kaevati kahte hoone keskosas paiknevasse keldriruumi šurfid. Šurfidega selgus, et hoone põhjaseina vundeering ei ulatugi üldiselt põrandapinnast sügavamale kui 10–20 cm ning toetub looduslikule aluspõhjale, milleks on hallikas tihke savi. Põhja-lõunasuunaline sisesein aga toetub suurele raudkivile.

Hoone keskosas paiknevat suuremat kehandit, mida läbib esimeselt korruselt keldrisse suunduv trepp, on varasemalt peetud võimalikuks vanimaks osaks majast. Reigi pastoraadi ajaloo uurimise on teinud keeruliseks see, et 1879.–1885. aastatel maamõõtja F. Eurichi koostatud plaanist varasemat ei ole uurijatel õnnestunud leida. Teadaolevalt on käesolev hoone siin kolmas, kuid pole täpselt teada, kas eelmised kaks paiknesid täpselt samal kohal. Eeluuringute põhjal võib uskuda, et see kehand on rajatud samal ajal muu hoonega 18. sajandi lõ-

Foto: Taavi Tiidor

pus – selle vundeeringu alt saadi klaaspudeli katke, mis sellesse perioodi hästi sobitub.

Küll aga avastati hoone lõunaküljele jäänud ruumist sama kehandi all 5 cm paksune leiuvaba huumusrikkas kultuurikihi viirg, mis viitaks tõesti varasemale inimtegevusele samal kohal. Tumedale viirule jäi lubimõrdine tasand, mis seostub keldriruumide lupjamisega tõenäoliselt vahetult peale hoone ehitamist 18. sajandi lõpus. Seejärel on ruumi laotatud liivakiht, mis sisaldas hulgaliselt rauast ehitusprahti (naelad, müüriankrud jne). Liivale oli rajatud munakivisillutus, mis hiljem kaetud betooniga. Tõenäoliselt valmis sillutus 19. sajandi alguses peale keldriseinte esialgset lupjamist, sest sellest hilisem kiht sisaldab vaid 19. sajandiga seostavaid leide.

Kas pastoraat on nüüd ära uuritud? Kindlasti mitte, põnevaid uurimisküsimusi jätkub siin järgmistele.

Monika Reppo

arheoloog, Tartu ülikooli doktorant

Triibulised õpitoad Vigri lasteaias

MTÜ Rõõmu Allikas jõudis äsja lõpule projektiga "Triibulised õpitoad Vigri Lasteaias", mille raames toimus sügiskuu Vigri lasteaia lastele kuus kodukoha pärimusest inspireeritud käelise tegevuse õpituba. Projekti rahastas Rahvakultuuri Keskus.

Triibuliste õpitubade idee kasvas välja kevadel toimunud Teeme Ära! talgute ajal, kui Rõõmu Allika liikmed Svetlana Reinmets ja Liisa Otsak oma kodukülas postkastidele varju pakkuvat kuuri Kõpu piirkonna seelikutriibuga kaunistasid. Pintsliga vööbates tekkis mõte, et võiks ka saare kõige pisematele loovate tegevuste kau- du rahvariidemustreid tutvustada. Mõeldud-tehtud! Ja kust ikka alustada kui mitte kõige lähemalt – Vigri lasteaia.

Õpitubades said Vigri lasteaia Konnakeste ja Kalakeste rühma lapsed meisterdada endale rahvariidetriibulised sussikotid ja seelikutriibu värvidest inspireeritud helkurid. Mõlema rühma viimases õpitoas kaunistasid lapsed rahvariidevärvide tooli, millest edaspidi saab rühma sünnipäevatool. Tegevuste aluseks oli valitud Reigi kihelkonna rahvariideseeliku triibustik.

Rõõmu Allikas tänab Vigri lasteaeda vahva koostöö eest!

Loodetavasti avaneb ühingul peagi võimalus ka teistesse Hiiumaa lasteaedadesse triibukunsti tegema minna.

Liisa Otsak

MTÜ Rõõmu Allikas projektijuht

Tore on jälle õppida!

27. oktoobri hommikul alustas grupp hiidlasi teed pealinna poole, seltskonnaks olid Hiiumaa gümnaasiumi kaugõppijad koos õpetajatega. Eesmärk oli ikka üks: tutvuda koolidega, käia muuseumides ja kui juba Tallinnas olla, siis külastada ka teatrit.

Esimesena jõudsimme Eesti Filmimuuseumi. Ringkäik koos giidiga andis põgusa ülevaate filmikunstist ja selle telgitagustest. Edasi suundusime Lennusadamasse. Vello, meie giid, jutustas huvitavalt merenduse ajaloost. Suure Tõllu peal läks olemine lõbusaks, sest tõusis torm, mis meile kui saare inimestele tuttav. Siis läksime hotelli, et sättida end valmis õhtuseks teatrietenduseks. Soengud peas, pärlid kaelas, lipsud ees, jõudsimme draamateatrisse. Etendus "Mõnus maatükk" oli täis värvikaid karaktereid ja huumorit, suu oli naerul algusest lõpuni. Väga hea näitlejatöö tegi Jaan Rekkor.

28. oktoobri hommikul alustasime ringkäiguga Tallinna Ehituskoolis. Suures ja uhkes koolimajas õppimist tutvustasid Hiiumaa poisid. Ehitajaks või muu eriala töömeheks soovijad saavad sealt hea ametialase hariduse ja praktika.

Ja nüüd EKA - uus ja huvitav maja, mis meeldis meile kõigile ning tekitas endalgi soovi seal õppida. Vana sukavabriku hoone oli avarate juurdeehitustega väga osavalt tervikuks liidetud. Ateljeed ja töökojad olid ruumikad ning töövahenditega hästi varustatud. Kahju, et klassidesse piiluda ei saanud. Mööda koridore saime joosta küll ning teekonna lõpetasime katusel, kust avanes super-vaade linnale.

Kui juba pealinnas olla, siis peab ka ostukeskuses käima. Nii meie kaks päeva pealinnas möödusidki, avardades silmaringi ja andes ideid edasi õppimiseks.

Kõigil, kes veel kahtlevad, kas lõpetada oma pooleliolev haridustee, tasub kindlasti tulla Hiiumaa Gümnaasiumi kaug-õppesse.

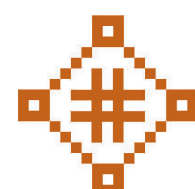
Täname oma tööandjaid, kes meile on võimaldanud õppida ja projektireisidel osaleda.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

**HIIUMAA
GÜMNAASIUM**

potentia iuventutis, saeculorum sapientia - pro futuro!

Hiiumaa sotsiaalkeskuses

Kõrgessaare päevakeskuses:

Esmaspäeviti ja kolmapäeviti kl 15–16 tervisevõimlemisring

Kolmapäeviti kl 13–14.30 seeniortantsuring

9. detsembril alates kl 8.30 pediküüriteenus. Eelnevalt ette registreerida Heli tel 5333 9472.

10. detsembril alates kl 8 juuksur. Eelnev registreerimine Sirje Vaku tel 463 1297; 5666 2317

12. detsembril väljasõit Käina ujulasse: jõusaali kasutamine kl 12–12.30, vesivõimlemine kl 12.30–14. Osavõtust teatada Heli tel 5333 9472. Osalustasu 5 eurot. Transport: 11.10 Kõrgessaare, Lauka, 11.15 Viskoosa, 11.20 Kidaste, 11.35 Kärkla

19. detsember kl 12–14.30 Kõrgessaare päevakeskuse eakate jõuluüritus šampanjabaaris Kork.

6. jaanuaril 2020 alates kl 8.30 pediküüriteenus. Eelnevalt ette registreerida Heli tel 5333 9472.

7. jaanuaril 2020 alates kl 8.30 massaažiteenus. Eelnevalt ette registreerida Heli tel 5333 9472

Kolmapäeviti ja reedeti kl 10–14 on võimalus tervisemajas käia saunas, kehtib tunni hind 5 eurot. Leiliruum mahutab kuni kolm inimest. Eraldi on saunaruum nii meestele kui naistele. Sauna kasutamiseks eelnevalt kindlasti kokku leppida Arturi tel 505 5732.

Kõrgessaare päevakeskuses saab pesta pesu ja käia duši all, eelnevalt kokku leppida Inna tel 504 2292, Heli tel 5333 9472

Tegevustoas

12. detsembril kl 11 jõulumuusikatund

13. detsembril kl 11 õpituba – jõulukaunistused

16. detsembril kl 11 Jüri viktoriinitund

17. detsembril kl 10 meisterkokk – piparkoogid

18. detsembril kl 12 jõulupidu teenuse klientidele

Neljapäeviti kl 11 tund muusikaga

Omastehooldajad

3. detsembril omastehooldajate jõulupidu restoranis Padakonn.

11. detsembril omastehooldajate jõulupidu kohvikus Viiger.

Ootame Sind!

Täpsem info Raili tel 5308 1035

Lastekeskus

Erivajadustega laste vanemate tugigrupp koguneb taas teisipäeval, **3. detsembril kell 15–17** Pühalepa Savikoja. Lisainfo: monika@sotsiaalkeskus.ee või telefonil 5307 7353.

Sotsiaaltoetuste taotlemine

12. detsembril kell 10–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Suuremõisa raamatukogus. Info: Urme Soonvald, tel 463 6844, 521 0997.

12. detsembril kell 11–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Viskoosas. Info: Pille Näksi, tel 5855 3736.

Transporditeenus

Kärkla piirkonnas invabussi tellimine kohalikeks sõitudeks ja mandrisõidud rehabilitatsiooni- või meditsiinasutusesse eakatele ja puudega inimestele. Info: Pille Alevi, pille.alevi@hiiumaa.ee, tel 505 5746 või 463 6094

Kärklas Sadama saun

7. ja 21. detsembril kell 13–15 meestele, kell 15.30–18 naistele. Pileti hind on 2.30.

Kärkla lasteaed otsib logopeedi

Nõudmised kandidaadile:

- erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või vastavalt eripedagoogi kutse või logopeedi kutse;
- väga hea suhtlemis- ja väljendusoskus, otsustus-, analüüsi- ja koostöövõime.

Motiveeritud soovivaaldu, elulookirjeldus (CV), haridust tõendavate dokumentide koopiaid palume saata esimesel võimalusel Kärkla lasteaia aadressil Kalda 11, Kärkla 92413, Hiiumaa vald või e-posti aadressil tiina.hinno@hiiumaa.ee

Sügis saabunud taas...

Kõik tantsurühmad, laulukoorid, mälumängurid, hobiseltsid on suvepausilt tagasi ja veedavad häära-pimeda aja oma meelistegevusega. Nii jätkab oma tegevust ka Käina raamatukogu raamatusõprade grupp. Huvitav avalik üritus viis meid külla armastatud luuletajannale Ava Alavainule. Oleme enamuses kõik tuttavad tema luulekogudega, aga erilise tunde saab ikkagi autoriga silmast silma kohtudes. Ave vahetus, sõbralikkus, erudeeritus ilmnes just tema kodus. Maja ajaloo põhjalik tundmine, maalide elulugu, kogu oma väljaannete tutvustamine ja luuletuste esitamine – kõik see hämmastas meid. Huvitav oli kuulda, milliseid radu pidi iga luulekogu ilmavalgust nägi ja kuidas kujundaja talle truus on jäänud. Ja millise artistlikkusega ta oma luuletusi esitas! Küll on tore, et tänavune koolinoorte luulekonkurss Jõgeval oli pr Alavainu loomingust.

Oleme siiralt tänulikud perenaisele Avele, et ta kamba külalisi vastu võttis ja tervist trotsides meile ilusad tunnid pühendas. Soovime talle tervist ja jätkuvat edukust.

Täname ka Mailit, kes meile asja korraldas, ja Tiinat, kes igati kaasa aitas.

Tänulikud raamatusõbrad

Meeleolukas kadritrall Hellamaal

22. novembri õhtul kogunes Hellamaa perekeskusesse seltskond kostümeeritud „kadrisid“ eesmärgiga pidada maha üks lustakas kadritrall. Loomulikult soovisid kõik saabujad pererahvale ikka õnne iga kandi pealt. Elava muusika saatel tehti üksteisega tutvust, „mardil“ kindel eesmärk endale pruut ehk sobilik „kadri“ leida. Valik oli rikkalik ja kui tantsuoskus oli samuti järgi kontrollitud, osutuski üks „kadri“ teistest sümboolsemaks. Ega siis enam muud, kui pulmapidu vaja ära pidada ja kõik sellega kaasnevad rituaalid läbi viia. Isamees juhataks pruutpaari neile ettenähtud kohale ja kõik hüüdsid „kibe, kibe“. Musu tehtud, võis hakata ennustama järelkasvu. Teatevõistlus pruudi ja peigmehe võistkonna vahel lõppes pruudi võiduga, mille tulemusena sai kirja, et „sünnivad“ ainult tütre. Mölluhoos oli aga pruut korraga kadunud ehk varastatud ja peigmehele tuli ta välja lunastada. Abilisi jagus sellekski toiminguks, peagi oli „pruut“ tagasi ja pulmad võisid jätkuda. Bingo mänguga koguti pruutpaarile veidi kaasavara. Kui varbad olid villi kantsitud ja kell pruutpaarile tundi käima hakkas, sättisid osad „kadrid“ end kodu poole minema. Koos pererahvaga seati ruum jälle enam-vähem korda ja oligi aeg lõputantsud ära tantsida. Suur tänu ansambliipoistele, kes usinasti kõik kaasa tegid ja nii mõnigi laululugu tõi kaasa meenutused ammustest aegadest. Tänu ansamblile Peo Hiid, perekeskuse lahkele perenaisele ja Pühalepa osavallale.

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

ASTA PÖLD
JAAK ULLA
VILLEM TAMPÖLD
MAIDO JULGE

Kaastunne lähedastele!

Hõbelõnga lauljate reis Leetu

Koos hiiu kannelde grupiga Kint-suviul saime ka meie, Hõbelõnga lauljad, kutse sõita Šiauliaisse ühe linnaosa segarahvatantsurühma 45. sünnipäevale. Ei kujutanud ette, kuidas sobitume kontserdi kavasse, kuid kõik õnnestus ideaalselt. Külalisi oli veelgi – sõprusrühmad mujalt Leedust, Lätimaalt ja ka pillimehi. Meie sealne tuttav Zita Urbietiene oli kõik paika pannud ja nii sujusid päevad huvitavalt.

25. oktoobri hommikupoolikul tutvustati meid kahes koolis. Neil oli veerandi viimane koolipäev enne vaheaega ja seepärast otsustati lastele tutvustada Hiiumaad. Vincas Kudrika Progümnaasiumis kohtusime 1. ja 2. klassi õpilastega. Olime kõik hiiu rahvariideis: siis olid väikesed väga huvitatud meie punastest kütudest, rõhkudest ja pillidest. Kuna esinemiskava oli kokku pandud rütmikatest, eranditult Hiiumaalt pärit rahvaviisidest, siis sujus kõik kiirelt, venitamata ja laste kaasaelamisega. Pärast jätkus palju küsimusi. Kuna Zita rääkis nii inglise kui ka vene keeles, siis Ene tutvustas pille ja rahvariideid inglise keeles, Ilme laule vene keeles, Zita rääkis las-

tele leedu keeles – leedulased, eriti noored pole vene keelest huvitatud... Selles koolis oli palju noori õpetajaid, eriti noori meesõpetajaid, mis jättis üllatava mulje. Ja me olime oodatud, sest lapsed tervitasid meid sini-must-valgete lipukestega.

Teises koolis kohtusime 7. ja 8. klassi õpilastega. Kõik läks sama programmi järgi, aga laule paluti lisaks laulda, sest neile meeldis eesti keel. Mõlemas koolis olid lapsed uudishimulikud, jätkus küsimusi ja käituti distsiplineeritult. Peab nentima, et Eestimaa koolid näevad palju-palju paremad välja.

Reede pärastlõunal oli meil linnaekskursioon ja šokolaadivabrikülastamine. Ruta vabrik on asutatud 1913. aastal ja seal valmistatakse väga palju erinevaid šokolaaditooteid. Meiega viidi läbi šokolaadi valmistamise töötuba, kus võisime endale teha paraja karbitäie komme. Tore oli!

Kuna Leedu on väga katoliiklik maa, siis on neil kombed ka veidi teistsugused. Näiteks oli neil terve nädal pühendatud kõikidele pühakutele, mis kulmineerus reedel pidustustega linnatänavail. Kõrvitsad, maskid, kostüümid,

saluut... Ja surnuaedadesse viidi nädala jooksul nii palju lilli, et kalmukünkaid polnud lillmere alt nähagi. Oli nii kunstlilli ja ka elavaid lilli.

Laupäeva hommikupoolikul käisime Leedumaa kuulsal ristimäel. Soovime kõigil külastada, kes seal käinud pole. Väga hiiglaslik ja ajalooline koht.

Kontsert toimus laupäeval kell 16. Meid tervitas kultuurijuht Genovaite Dofartaite. Kontsert oli planeeritud 2,5 tundi ja nii see ka täpselt kulges. Iga esinejate grupp andis üle vahetult enne oma numbrit lilled ja kingitused. Nii ka meie. Olid suured tantsurühmad Leedumaalt, Lätist, muusikud Eestist ja Leedust. Ilus ja hoogne kontsert oli. Palju sõnavõtte, kingitusi ja aplausi. Jäime oma etteastega väga rahule – usumatult soojalt elati kaasa ja aplodeeriti.

Oleme siiralt tänulikud Kultuurkapitalile, Käina Kaunite Kunstide koolile, Käina osavalla valitsusele, kes meid toetasid. Erilised tänud Mallele, Enele, Marianale ja Aarele – küll teavad, mille eest. Ja Zita – eriline sõbralik ja hoolitsev leedulanna. Kiitus talle!

Lõbus ja tänulik reisiseltskond

Talvine käsitöö ja omatoodangu

jõululaat

Kärdla Kultuurikeskuses

Kultuuriprogramm täistundidel

REEDEL 14. detsembril kell 10:00–19:00 LAUPÄEVAL 15. detsembril kell 10:00–15:00

Võimalus osaleda konkurssidel "Meri, mu meri" ja "Hiiumaa meene", kuhu oodatakse tooteid reedel enne 12:00. Auhindamisele läheb mõlemast kategooriast kolm esimest kohta ja publik valib oma lemmiku.

Info: Nele Eller 5166553 nele.eller@gmail.com

Laadaloos!

LAAT ON SAANUD TOETUST KOHALIKU OMAALGATUSE PROGRAMMIST

KÄINA OSAVALLA

EAKATE JÕULUÕHTU

17. DETS • KELL 16.00
KÄINA HUVI - JA KULTUURIKESKUSES

Külla tulevad Naaditeater ja Kaupo Tartu

Laul suupisted ja sissepääs prii!

Osalemisest anna teada 46 22 883

KÄRDLA EAKATE JÕULUPIDU

TOIMUB 13. detsembril KELL 13.00 RANNAPAARGUS

TRADITSIOONILINE JÕULUPRAAD

VÄIKE MUUSIKALINE MEELELAHUTUS
TAAVI UGAMI MUUSIKUTELT

KOHV, KOOK JA AUNE ORGI NAISED
KOOSLAULMINE JA MÖNUS
JÕULUEELNE AJAVEETMINE.

Eelregistreerimine ja osavõtumaksu tasumine (10.-) Kärdla Päevakeskuses 10. detsembrini!

Jõulusagin talus

Tegevused talu- ja püstkajas ja metsarajal.

10-13. DETSEMBER KOOLI JA LASTEAIAGA GRUPID KELL 10 JA KELL 12 (VAJALIK EELNEV REGISTREERIMINE)

15. DETSEMBER KELL 17 KÕIGILE HUVIDELE

PILET 1 EUR

LISAINFO JA REGISTREERIMINE 5342 2087; PALADELHK@GMAIL.COM

PIIP JA TUUT PIPARKÖÖGIS

KÄRDLA KULTUURIKESKUSES
21. DETSEMBRIL KELL 12.00

Pilet 7€, kuni 3 aastast tasuta vanema süles.
Perepilet 25€ (vanemad ja kõik ühe pere lapsed 4-18).

Piip ja Tuut Teatri- ja Mängumaja Toom-Kooli 13, Tallinn www.piipjatuut.ee

Sume aastalõpu salongiõhtu Kärdla Kultuurikeskuses.

30. detsembril salong avatud alates 18.00

Märten Krossi & bändi kontsert
Baabade hubane kohvik
Sissepääs prii

baabad

Hiiu Valla Kultuuri ja Vaba Aja Keskus

JÕULUKONTSERT "ILUSAD JÕULUD"

Margo Maltis Johanna Kristina

Kärdla Kultuurikeskuses
8. detsembril 17.00

Pileteid saab osta koha pealt. Täispilet 5 eurot. Sooduspilet lastele, õpilastele ja pensionäridele 3 eurot.

ESTONIAN VOICES

KÄINA HUVI- JA KULTUURIKESKUSES

18. DETSEMBER KELL 18.00

Pilet 10.-/8.- (õpilane, pensionär)
Piletite eelmüük ja broneerimine Käina osavallamajas ning tund enne algust kohapeal
Info telefonil 4622888

Jõulutunne

6. detsembril kell 18.00
Käina Huvi- ja Kultuurikeskuses

Angelika Mikk
Andres Köster
Juuli Lill (Rahvuskooper Estonia)
Klaveril Riina Pikani (Rahvuskooper Estonia)

Pilet 5 eurot (müügil kohapeal)

Tulekul Hiiumaal

R, 29. novembril

Kl 17.15 vestlusõhtu helilooja Erkki-Sven Tüüriga Kärkla raamatukogus

Kl 17.30 töötuba "Harjutused vaagnapõhjale ja kõhule" Käinas Kl 18 Playbox Käina kultuurikeskuses

Kl 19 kinoõhtu Sõru muuseumis: dokumentaal "Aasta täis draamat"

L, 30. novembril

Kl 9.30 töötuba "Harjutused hormonaalse tasakaalu toetamiseks" Käinas

Kl 9.30 Külaliikumise Kodukant koolitus vabatahtlikele seltsilistele Roograhus

Kl 10-13 Kaubo Heinsoo mälestusturniir meeste võrkpallis Käina kooli võimlas

P, 1. detsembril

Kl 17.30 esimese advendi tähistamine Kärldas

Kl 18 esimese advendiküünla süütamine Käina keskväljakul

Kl 18 advendi jumalateenistus Emmaste kirikus;

Kl 18.45 jõuluküünalde süütamine Emmaste keskuses: jõuluvana postkontor, kaariku sõit, parima jõuluhoidise valimine, jpm põnevat

kl 19 süüdatakse advendiküünlad Kõrgessaare keskuse kuusel

N, 5. detsembril

Kl 9 alustab kahepäevane tasuta koolitus "Talikulvi praktilised võimalused aianduses" Kärkla sadamahoones

Kl 11 Väikelaste mängutund Kärkla nukuteatris

Kl 18 Loodusõhtu "Valgest valgesse" Mari Jürjensi lauludega Palade loodushariduskeskuse kivimite majas

R, 6. detsembril

Kl 18 kontsert „Jõulutunne“ Angelika Mikk, Juuli Lill, Andres Köster ja Riina Pikani Käina kul-

tuurikeskuses

6.–7. detsembril

jõululaat Kärkla kultuurikeskuses

P, 8. detsembril

Kl 11 jõuluaja meisterdused Sõru muuseumis

Kl 17 jõulukontsert "Ilusad jõulud" Margo Maltis ja Johanna Kristina Kärkla kultuurikeskuses

E, 9. detsembril

18 Hiiumaa lastevanemate kool: usalduslik suhe lapsega Kärkla põhikoolis

K, 11. detsembril

Kl 17.15 roheteemaline vestlusring Kärkla raamatukogus: arutletakse, kuidas jõulude ajal säästlikumalt tarbida, osta toitu oma pakendiga ja vähendada ökoloogilist jalajälge.

N, 12. detsembril

Kl 11 Väikelaste mängutund Kärkla nukuteatris

Kl 17 Suuremõisa lossis kaunis adventikontsert Hiiumaa ametikooli kooliperele ja kõigile hiidlastele koostöös Pille Lille muusikute fondiga

13.–14. detsembril

Kl 10–19 talvine käsitöö ja omatoodangu laat Kärkla kultuurikeskuses

L, 14. detsembril

Kl 12–14 piirkonna eakate jõulupidu Emmaste põhikooli saalis

Kl 14 Põhjapõdra jalgpalliturniir: omavahel kohtuvad kohalikud noored vütiässad, tulemas on ka Pärnumaalt külalisvõistkond

P, 15. detsembril

Kl 12 Kärkla koduste laste jõulupidu Kärkla kultuurikeskuses

Kl 17 "Jõulusagin talus" jõuluprogramm kõigile huvilistele Soera talumuuseumis

E, 16. detsembril

Kl 14 Hellamaa perekeskuses saab jõulude tähistamiseks kokku Pühalepa osavalla erivajadustega

inimeste ring Pühalepa Pöialpoisid

T, 17. detsembril

Kl 16 Käina huvi- ja kultuurikeskuses Käina osavalla pensionäride jõulupidu

K, 18. detsembril

Kl 18 Pühalepa valla memmetaadi jõuluõhtu Hellamaa perekeskuses. Osalemisest teata 12. detsembriks perekeskuse telefonil 469 4630

Kl 19 Estonian Voices jõulukontsert "Jõul ja laul" Käina kultuurikeskuses

N, 19. detsember

Kl 11 väikelaste mängutund Kärkla nukuteatris

Kl 18 jõulukontsert Suuremõisa lossis: Maret Alango – klaver, vokaal ja Ilona Muhel (Ernes) – vokaal

R, 20. detsembril

Kl 00.30 Xmas warmup Carribas. DJ Maier

L, 21. detsembril

Kl 12 Etendus "Piip ja Tuut piparköögis" Kärkla kultuurikeskuses

K, 25. detsembril

Kl 23–4 Nuumajärgne pidu Carribas

N, 26. detsembril

Kl 12 Hiiumaa jooksugrupi matk "Kõhtu ruumi" algusega Tahkuna tuletorni parklast

P, 29. detsembril

Kl 15 kontsert "Ivo Linna 70 jõulueri" Orjaku külamajas. Laval Ivo Linna ja Anti Kammiste

Kl 18 aastalõpukontsert parimate paladega Opera Veto lavastustest Soonlepa keramajas

E, 30. detsembril

Kl 18 sume aastalõpu salongiõhtu Märten Krossi bändi kontserdi ja Baabade kohvikuga

R, 6. jaanuaril 2020

Kl 18 jõulukuuskede põletamine Tärkma sadamas

Näitused

Nelja Nurga galerii

Kuni 7. detsembrini on avatud noorte Hiiumaa kunstnike **Fred Kotkase ja Carmen Lansbergi näitus**.

12. detsembril kl 17 avatakse Hiiumaa loojate **jõulunäitus**, mis jääb avatuks 4. jaanuarini.

Galerii müügiosas Hiiumaa loojate teoste näitusmüük.

Galerii avatud R–L kell 11–15 ja kokkuleppel ka muudel aegadel. Kontakttelefonid – Helle-Mare Kõmmus tel 529 9429, Kaja Hiis-Rinne tel 510 9255, Kalli Sein tel 503 2246. www.facebook.com/neljanurga

Kärkla Kultuurikeskuse näitusseruum

25. novembrist 4. jaanuarini **Valdek Alberi näitus „76+1“**

HIIMUMAA MUUSEUMI KASSARI MUUSEUMIMAJA

Näitus „Elu saarel. Tuli, vesi, õhk, maa.“

Näitus heidab pilgu ennekõike hiidlaste elu argipäeva nähtustele ja sündmustele, kuid jätab ruumi ka filosoofilistele mõtisklustele ning olulistele pöördepunktidele saare ajaloos.

Kappide avahoidla Kassari muuseumimajas

Varahoidlaks muudetud näituseruumis saab näha toidu- ehk piimakappe, seinakappe, pesu- ja tööriistakappe, riide- ja puhvetkappe, aga ka kaalukappi, lasteaiakappi, kummutit ja krahvi oökappi.

PIKK MAJA

Puukäsitöömeistri Meelis Kihulase näitus „Puud ja inimesed“

Näitus on keskendunud rahvapärases puutöös enimkasutatud puuliikidele. Osad ka sellised, mille kasutusvaldkonnad ja väärtustus on tänases kultuuriruumis oma kunagise olulisuse kaugelt minetanud. Läbi rahvapäraste esemete ja kasutusvõimalusi tutvustavate stendide annab näitus põhjaliku ülevaate nende puuliikide olulisusest talu majapidamises. Näitusel on eksponeeritud nendest puiduliikudest valmistatud esemed, mis on spetsiaalselt valmistatud antud näituse tarbeks traditsioonilisi ja arhailisi töövõtteid kasutades. Tekst ja

esemed Meelis Kihulane.

Kunstnik Epp Margna.

Näitus on avatud kuni 6. jaanuarini 2020

Näitus „Nähtamatu juubilar – Kärkla kalevivabrik 190“.

Näitusel saab ülevaate Kärkla kalevivabriku nähtamatust mõjust Kärkla linnale ja selle elanike eluviisi kujunemisele, põnevatest vabrikuga seotud tegelastest ja nende lugudest ning veidi ka raskest tööst vabriku sees.

Vabriku nähtamatu haare hoiab endiselt Kärldat oma pihus – tule ja saa sellest osa.

Näituse juures on ka mängutuba! Meil saab mängida vabrikupoes, punuda vaipa, lõnga vihiks kerida, kiikuda kiikhobusega, joonistada ja veel palju muud toredat teha.

Maalinäitus „Kaljo Põllu 85“

Hiiumaa juurtega suurmehe uuenduslikud maalid Simmo Põllu, Viidas Põllu ja Andres Eilarti kogudest.

Jõulukuul on Pikas majas avatud POP-UP Jõulupood. Müügil on kingitusi ja jõuluehteid Hiiumaa kohalikelt meistritelt, kuuseilu disainifirmalt Shishi ja mõnusat lugemist kogu perele. Pood on avatud muuseumi lahtiolekuaegadel.

Muuseumide lahtiolekuajad:

Pikk maja avatud E–L 10–17, pühapäeval muuseum suletud

Kassari muuseumimaja avatud T–L 10–17, pühapäeval ja esmaspäeval suletud

Muuseumide lahtiolekuaegadel avatud ka meene- ja raamatupoed

Rudolf Tobiase majamuuseum avatud ettetellimisel

Mihkli talumuuseum avatud ettetellimisel

Pika maja ja Kassari muuseumimaja lahtiolekuajad pühade ajal:

23. detsembril Pikk maja avatud kuni 14

24.–26. detsembril muuseumid suletud

31. detsembril avatud kuni 14

1. jaanuaril muuseumid suletud

Lisainfo: 463 2091 või info@muuseum.hiiumaa.ee

Jõulud Hiiumaa koolides ja lasteaedades

Käina

Detsembrikuu esmaspäeviti advendihommikud Käina koolis

E, 9. detsembril

kl 16 Käina lasteaia jõulupidu Mukudele ja Leeditippidele

kl 17 Käina lasteaia jõulupidu Virrpaiidele

T, 10. detsember

kl 16 Käina lasteaia jõulupidu Naksakatele

kl 17 Käina lasteaia jõulupidu Sipsakatele

kl 18 Käina huvikooli kunstiosakonna õpilaste näituse avamine

K, 11. detsember

kl 17.30 Käina huvikooli muusikosaakonna kontsert

N, 13. detsember

kl 18 Käina huvikooli tantsuosakonna ettetantsimine

N, 19. detsembril

Kl 8.30–13.30 Käina kooli jõululaat kooli esimesel korrusel

Kl 17.30–18.30 jõulukontsert kooli saalis

R, 20. detsember

kl 16 Käina huvikooli õpilaste jõulupidu

Emmaste

E, 9. detsembril

Kl 17.30 Käina huvikooli Emmaste filiaali muusikaõpilaste kontsert Emmaste põhikooli saalis.

E, 16. detsembril

Kl 15–19 lasteaed Naksitrallid jõulukohvik.

R, 20. detsembril

Kl 15 lasteaed Naksitrallid jõulupidu

Kl 16–17.30 jõululaat Emmaste põhikoolis

Kl 17.30–18 Jõulukohvik "Kniks ja kraaps" Emmaste põhikoolis

Kl 18 jõulupidu Emmaste põhikoolis

Kärkla

R, 13. detsembril

Kl 18 Kärkla muusikakooli Luutsinapäeva kontsert muusikakooli saalis. Tervitame valguse võitu pimeduse üle. Pakutakse ka piparkooke ja glögi

K, 18. detsembril

Kl 19 Kärkla kirikus toimub Hiiumaa gümnaasiumi ja Kärkla põhikooli jõulukontsert linnarahvale

N, 19. detsembril

Kl 10 Kärkla kirikus toimub Kärkla põhikooli jõulukontsert

Hiiumaa Teataja, Hiiumaa valla väljaanne
Toimetajad: Liina Siniveer, tel 5386 7606, Mirjam Savioja ja Anu Tammeaar.
Kujundus ja küljendus Kersti Simsalu
Trükikoda Printall
Hiiumaa Teataja ilmub kuu viimasel reedel. Info ja teated järgmise kuu lehte on oodatud eelneva kuu 15. kuupäevaks: info@hiiumaa.ee